

Lokalbehovsplan 2023-2032

Fritidsnämnden

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Nulägesbeskrivning.....	5
Vilka lokalkrävande verksamheter bedriver nämnden?.....	5
Beskrivning av befintligt lokalbestånd.....	5
Kostnader för anläggningar.....	5
Utveckling av lokalkostnader	6
Analys av det befintliga beståndets ändamålsenlighet och utveckling över tid	7
Nyttjandegrad och effektiviseringspotential.....	21
Bedömning av framtida lokalbehov.....	24
Vilka faktorer påverkar nämndens lokalbehov?.....	24
Barn och ungas levnadsvillkor	24
Barn och ungas preferenser.....	25
Befintligt lokalbestånd, jämlikhet och jämställdhet.....	26
Miljö och hållbarhet.....	28
Befolkningsutveckling och utbyggnadsstrategi	29
Hur ser det förväntade lokalbehovet ut framöver?	29
Planering för att uppfylla framtida lokalbehov.....	32
Lokalplanering	32
Planerad uppsägning av lokaler.....	33
Utveckling av nämndens lokalförsörjningsarbete.....	34

Inledning

Syfte med planen

Lokalbehovsplanen utgör grunden för nämndens lokalförsörjningsarbete och beskriver fritidsnämndens samlade lokalbehov under planeringsperioden 2023–2032. Lokalbehovsplanen uppdateras en gång om året och fungerar dels som ett planeringsverktyg för fritidsnämnden dels som underlag till kommunstyrelsens lokalförsörjningsplan för hela Malmö stad. Lokalbehovsplanen används också som underlag i Malmö stads investeringsplanering. Fritidsnämndens uppdrag och mål ligger till grund för fritidsnämndens behov av lokaler och uteytor. Lokalbehovsplanen är av särskild vikt för nämndens måluppfyllnad.

Fritidsnämndens uppdrag

Kommunfullmäktige har i fritidsnämndens reglemente gett nämnden i uppgift att ansvara för drift och tillgängliggörande av idrotts-, bad- och fritidsanläggningar med undantag av de anläggningar där grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har driftansvar. Fritidsnämnden har också ansvaret för stadens fritidsgårdar. Dessutom ska nämnden ansvara för större idrotts- och fritidsarrangemang samt för allmän föreningservice och föreningsbidrag. Fullmäktige har därtill uppdragit åt nämnden att beakta ett barnrätts-, jämställdhets-, antidiskriminerings- och demokratiperspektiv.

Fritidsnämndens mål

Nämnden arbetar för att alla malmöbor ska ha möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid hela livet. Detta är en del av ett större arbete med stadens folkhälsouppdrag. Att så många som möjligt i befolkningen har en bra fysisk och psykisk hälsa och att hälsan är jämnt fördelad mellan olika grupper i samhället bidrar till en god folkhälsa. En god folkhälsa är även centralt för en hållbar utveckling. En god och likvärdig tillgång till platser för fysisk aktivitet och en aktiv fritid är ett centralt område för fritidsnämnden. Nämnden verkar för att det i staden planeras för lokaler och anläggningar där människor kan samlas såväl planerat och organiserat som spontant och självorganiserat runt gemensamma fritidsintressen eller erfarenheter. För att skapa förutsättningar för rörelse hela livet, samt minska och motverka segregation, arbetar nämnden därtill för att skapa en jämn utveckling av anläggningar för fritidsverksamhet i staden som både föreningslivet och allmänheten kan nyttja. För att i planering verka för minskad segregation och ett mer jämlikt utbud arbetar nämnden med att utveckla nya och befintliga anläggningar så att standarden, tillgängligheten och attraktiviteten på nämndens anläggningar håller en jämn nivå över hela staden.

Prioriterade övergripande målgrupper i nämndens arbete är barn och ungdomar, pensionärer och personer med funktionsnedsättning. Därtill ska tjejer samt barn och unga i områden med låg aktivitetsgrad särskilt prioriteras. Tjejer generellt och barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden är inte lika aktiva på fritiden och har sämre hälsa. Enligt studier som forskningsgruppen Ung livsstil genomfört i särskolan, har även funktion stor betydelse för hur aktiva barn och unga är på sin fritid. Barn och unga med funktionsnedsättning motionerar mindre, är mindre med i idrottsförening och deltar mindre i det kommunalt subventionerade fritids- och kulturutbudet (Ung livsstil). Tillgången till ytor och lokaler är starkt bidragande för möjligheten att utöva olika former av aktiviteter. Lokalbehovsplanen som grund för planering, utveckling och fördelning av nämndens materiella resurser (i form av nämndens lokalbestånd), spelar en central roll både i att upprätthålla ovan nämnda mönster och i arbetet med att utmana och förändra dessa. Nämndens lokal- och anläggningsutveckling är en viktig del i arbetet med att skapa bättre förutsättningar för fler att komma i rörelse och ha en aktiv och meningsfull fritid. Förutom preferenser och behov hos de (särskilt) prioriterade målgrupperna påverkas det framtida lokalbehovet bland annat av föreningslivets och idrotternas utveckling, ett regionalt perspektiv och trender inom fritidssektorn.

Följande utredningar och analyser som genomförts under 2020, 2021 och 2022 ligger till grund för denna lokalbehovsplan:

Idrottsrapport 2022 Översikt och analys över idrottslivet i Malmö och nyttjande av Fritidsförvaltningens anläggningar (2022)

Ung livsstil (2019/2020)

Utredning – behovsanalys beträffande ytor för simundervisning och simträning (2020)

Ishallsutredning i Malmö (2021)

Fritidsnämndens inriktningsområden för att möta behovet av lokaler och anläggningar inom planeringsperioden kan i huvudsak sammanfattas i följande punkter:

Simytor

Sporthallar och gymnastiksal (multifunktion)

Fritidsgårdar (omlokalisering, ny fritidsgårdslokal på Sorgenfri IP och i Hyllievång)

Verksamhetslokaler, Sofielunds verksamhetsområden (Kampen)

Utveckling av idrottsplatser (aktivitetsytor), omställning av fotbollsplaner (konstgräs)

Servicelokaler (omklädning, förråd)

Rekreationsområden (fortsatt samverkan med fastighets och gatukontoret)

Stadionområdet

Ishall

Nulägesbeskrivning

Vilka lokalkrävande verksamheter bedriver nämnden?

En grundläggande förutsättning för att kunna erbjuda malmöbor möjlighet till en meningsfull fritid är att det finns anläggningar och lokaler för fritidsaktiviteter. Tillgången till olika typer av idrottslokaler och samlingslokaler villkorar Malmös föreningsliv, och möjliggör stadens värdskap för större och mindre evenemang. Därtill kommer fritidsgårdarnas lokalbehov, samt nämndens bad- och rekreationsanläggningar. För personal, maskiner och administration tillkommer också ett visst lokalbehov.

Beskrivning av befintligt lokalbestånd

Fritidsnämndens lokal- och anläggningsbestånd är utspridda över hela Malmö. Merparten av de anläggningar som fritidsnämnden förfogar över ägs och förvaltas av Malmö stad genom Stadsfastigheter. Några ägs och förvaltas av externa fastighetsägare. Majoriteten av de anläggningar där fritidsnämnden har hyresavtal som förstahandshyresgäst drivs och sköts av fritidsförvaltningen, men en del anläggningar hyr förvaltningen ut till föreningar, kommersiella aktörer eller andra förvaltningar i Malmö stad som då står för driften.

Fritidsnämndens anläggningar domineras till antalet av sporthallar (26 stycken, med spelyta 20x40 m), gymnastiksalor (50 stycken med grundskolan som primär hyresgäst varav 11 stora gymnastiksalor med spelyta 28 x 16 m och 39 små gymnastiksalor) och fotbollsplaner (58 stycken varav 23 gräs, 1 hybrid, 25 konstgräs och 8 grusplaner). Utöver dessa finns det 5 bollfält i varierande storlek. I beståndet finns även lokaler till 19 fritidsgårdar. Dessa lokaler och ytor är geografiskt spridda över staden. Övriga lokaler och anläggningar finns det färre av, det gäller till exempel badanläggningar, ishallar, ridanläggningar och ytor för racketsport, men också lokaler som det urbana sport- och kulturcentret Kampen (parkour, rollerderby och cirkusskola), Föreningarnas hus (kampsport och dans), Enighet sportcenter (kampsport), Sofielunds Idrottshus (gymnastik och bordtennis), bowlingbanor samt klätterhallen i Stadions sporthall.

Kostnader för anläggningar

Lokalhyror utgör 49 % av nämndens totala kostnader. I fritidsnämndens objektsförteckning (bilaga 1) återfinns hyreskostnader, driftskostnader och intäkter för samtliga lokaler och uteytor där fritidsnämnden är förstahandshyresgäst. Sporthallar, gymnastiksalor och fotbollsplaner står, tillsammans med simhallar, ishallar och Stadionområdet, också för stora delar av fritidsnämndens lokalhyreskostnader. Sporthallarnas årliga hyreskostnad ligger på drygt 66 miljoner kronor. Utöver sporthallarna har nämnden också andrahandshyreskontrakt på övriga idrottslokaler hos grundskolan och gymnasieskolan, den totala årliga hyreskostnaden för dessa är runt 12 miljoner kronor. Fritidsnämndens idrottsplatser har en total årlig hyreskostnad på närmare 48 miljoner kronor, inklusive tilläggsavtal för konstgräs. Den totala hyreskostnaden för idrottsanläggningarna på Stadionområdet är 48 miljoner kronor, hyreskostnaden för simanläggningar ute och inne är 53 miljoner kronor, och hyreskostnaden för Malmös ishallar är 16 miljoner kronor. Avtalen för fritidsgårdslokalerna innebär en total hyreskostnad på ungefär 10 miljoner kronor.

Den totala hyreskostnaden för övriga anläggningar där fritidsnämnden är förstahandshyresgäst ligger på ungefär 55 miljoner kronor. Det inbegriper bland annat Hyllie Sportcenter (8,9 mkr), Föreningarnas hus (4,0 mkr), Enighet sportcenter (2,0 mkr), Malmö Badmintoncenter (3,1 mkr), fyra ridklubbers lokaler med total hyra (15,5 mkr), FIFH-hallen (1,3 mkr) och Föreningscenter (2 mkr).

Utöver sitt lokalbestånd ansvarar nämnden för att ge stöd genom lokalkostnadsbidrag. Lokalkostnadsbidraget avser att ersätta föreningar för lokalkostnader i så kallat egna lokaler, dvs lokaler som Malmö stad inte subventionerar i någon form. Lokalkostnadsbidrag baseras bland annat på föreningens verksamhets storlek i lokalen. Bidragets konstruktion gör dock att ytterst få föreningar når bidragets tak. För 2021 utbetalades lokalkostnadsbidrag på sammanlagt 2,3 miljoner kronor.

Fritidsnämnden har intäkter för uthyrning av lokaler och anläggningar. Intäkterna som andel av hyreskostnaden, och därmed subventionsgraden, varierar mycket mellan olika anläggningar och är totalt ca 60 miljoner per år. För idrottshallar (sporthallar och gymnastikhallar) och många idrottsanläggningar utomhus gäller noll-taxa, det vill säga en förening som har en aktivitet för barn och unga mellan 4–25 år i en sådan anläggning betalar ingenting för att använda anläggningen vid träning. Avgifter vid matcher finns för juniorer och seniorer. En förening som har en aktivitet för samma åldersgrupp (4–25) i egen hyrd lokal betalar däremot hyra för lokalen (och kan få lokalkostnadsbidrag om lokalen inte har en på annat sätt subventionerad hyra). Ofta har föreningar som betalar för egna lokaler/anläggning full nyttjanderätt till anläggningen till skillnad från de som använder anläggningar (sporthallar, gymnastiksalar, ishallar och fotbollsplaner) där fritidsnämnden sköter tidfördelningen.

Utveckling av lokalkostnader

Varje år erhåller nämnden budgetmässig kompensation för befolkningstillväxten, demografikompensation. Demografikompensation är avsedd att bemöta efterfrågan utifrån befolkningstillväxten inom fritidsnämndens ansvarsområde och målgrupp. Av fritidsnämndens totala verksamhet beräknas cirka 70 % vara demografigrundande verksamhet och 30 % anslagsfinansierad verksamhet. Detta innebär att utveckling av stadionområdet, nya badanläggningar, större evenemang samt utveckling av rekreation inte ingår i erhållen demografikompensation och därmed finansernas genom att nämnden hemställer om ökat kommunbidrag. Nämndens kostnader för nya sporthallar finansernas till större delen av demografikompensation. Kompensationen som nämnden får speglar inte alltid de faktiska kostnaderna. Nivån för demografikompensation bör ses över för att bättre spegla kostnadsökningen.

I och med gällande överenskommelse med grundskolenämnden, som innebär att fritidsnämnden ska ta ett ekonomiskt ansvar för varje nybyggd idrottshall, har stora delar av demografikompensationen knutits till skolans utbyggnad. Enligt överenskommelsen mellan fritidsnämnden och grundskolenämnden betalar grundskolan 37 % för sporthallar. För gymnastiksalar gäller en liknande uppdelning beroende på vem som är primärhyresgäst. Skolans utbyggnad i vissa stadsdelar (utbyggnaden sker främst i västra Malmö) innebär att stora delar av nämndens demografikompensation knyts till dessa delar av staden. Fritidsnämnden ser samtidigt behov av fritidssatsningar i andra delar av Malmö.

Nämnden kommer ha ökade kostnader för sporthallar under 2023, 2024, 2025, 2026 innan det planar ut igen. Därtill har kostnaden för en ny sporthall ökat de senaste åren. Skolans utbyggnad kommer att bromsas upp under den närmaste 10-årsperioden då befolkningsprognosen säger att åldersgruppen 6–15 år inte kommer att öka i samma takt som tidigare. En viss omflyttning inom staden gör att skolan kan komma att behöva se över sitt bestånd. Detta kommer påverka fritidsnämndens utbyggnad av idrottshallar. Samtidigt kommer åldersgruppen 16–19 år (gymnasieelever) att öka under samma period vilket skapar andra behov av aktivitetsytor.

Enligt beslut i grundskolenämnden och fritidsnämnden kommer fritidsnämnden i framtiden att vara förstahandshyresgäst på samtliga nya gymnastiksalar som byggs. Nämnden kommer att bli förstahandshyresgäst på sju befintliga stora gymnastiksalar från och med 2023. Ambitionen är att nämndens nyttjande av gymnastiksalarna ska öka. Att vara förstahandshyresgäst ökar nämndens möjlighet att påverka allt från gymnastiksalarnas utformning till utökade öppettider. Om efterfrågan finns kan nämnden öka nyttjandegraden genom att bland annat utöka öppethållandet på helgerna. Detta innebär dock en ökad kostnad som påverkar fördelningen av nämndens demografikompensation. Det kan även innebära att personella resurser behöver tillskjutas, vilket innebär en högre totalkostnad som också påverkar demografikompensationen. Den ekonomiska fördelningen innebär att nämnden får bära större andel av de totala hyreskostnaderna för gymnastiksalar, 54 % istället för 37 %.

Eftersom fritidsnämnden i fortsättningen är den nämnd som beställer alla idrottshallar inom Malmö stad har nämnden större möjlighet att vara med och påverka utformningen. Byggandet av mer flexibla och multifunktionella idrottshallar innebär en högre kostnad per idrottshall för nämnden. Samtidigt är målet med en sådan satsning att möjliggöra för fler verksamheter och målgrupper att använda hallarna än om denna satsning inte hade gjorts. Så kostnad per utnyttjad timme och aktivitet ska kunna minskas.

Fritidsnämnden ser vidare positivt på den förändringsriktning som gymnasieskolan har gjort avseende idrottslokaler. Gymnasieskolan öppnar upp för att tänka nytt kring hur idrottsundervisningen och därmed idrottslokaler kan se ut. Idrottsundervisningen kan här ske i lokaler som inte är de traditionella idrottslokalerna utan till exempel i en danslokal, ett gym eller en kampsportslokal. Det här öppnar upp för ökat samnyttjande och kan på sikt medföra lägre kostnader genom att utnyttja befintligt anläggningsbestånd bättre inom Malmö stad istället för att bygga nytt.

Det årliga behovet gällande befintliga konstgräsplaner är att två av dem behöver försees med nytt ytmaterial varje år eftersom konstgräsmattan slitits ned så att funktionerna försvunnit och miljöpåverkan blir större. Investeringsbeloppen för byte av konstgräsplan beräknas till runt 5 till 7 miljoner kronor. I normalfallet avslutas äldre tilläggsavtal i samband med att planen byts ut, men vissa tilläggshyror kan öka med cirka 300 000 kronor per år per plan. Det här inkluderar kostnader och tilläggshyror för renovering och utveckling av dränering, belysning och markarbete.

Tabellen nedan visar lokalkostnadsutveckling sedan 2018.

År	Summa lokalkostnader	Andel av driftbudget i %
2018	283 679	52 %
2019	298 520	52 %
2020	303 822	50 %
2021	321 047	53 %

Analys av det befintliga beståndets ändamålsenlighet och utveckling över tid

Simytor

Inomhusbad

Inriktningen på kommunala simanläggningar i Malmö är att de ska gynna simkunnighet och vattenvana, samt bidra till fysisk aktivitet och en aktiv fritid. Malmö stad har inga så kallade äventyrsbad, utom en mindre avdelning för de yngsta barnen på Hylliebadet.

Befintliga simhallar används mycket och allmänhetens tillgång till simytor begränsas när förvaltningarnas övriga uppdrag prioriteras. Idag upptas stora delar av simhallarna av föreningslivet och simskolan och mindre tid finns till allmänheten. Den nya simanläggningen som planeras för simundervisning (se Lokalplanering) är menad att frigöra tid för allmänheten på Hylliebadet. Idag är mycket tid uppbokat av föreningsliv och simskola även där. Personer med funktionsnedsättning som behöver tillgång till varmvattenbassängen kan i dagsläget inte komma spontant till Hylliebadet eftersom varmvattenbassängen nästan alltid är upptagen av simundervisning. Möjligheterna att skapa specifika aktiviteter för ungdomar, insynsskyddade bassänger eller på andra sätt anpassa hallen är också mycket begränsade på grund av uppbokade ytor. Simskola eller poliser som tränar tar upp mycket av tiden.

Simanläggningar efterfrågas även i stor utsträckning av unga i Malmö. Fler simytor skapar också utrymme för spontana och/eller självorganiserade aktiviteter. Att också simhallar fungerar som komplement till det organiserade föreningslivet bekräftas av studien *Vilka barn och ungdomar besöker simhall?* (Elofsson & Åkesson 2016) som genomförts inom forskningsprojektet Ung livsstil. Studien visar att simhallar fångar upp nästan en tredjedel av de barn på mellanstadiet som inte deltar i instrumentella verksamheter (dvs. förening och kulturskola). Vid utveckling av badanläggningar (särskilt omklädningsrum) ska ett normkritiskt perspektiv beaktas så att alla oavsett kön, könsuttryck, könsidentitet, funktion, tro och ålder har möjlighet att använda och känna sig trygga med att byta om. Det kan exempelvis handla om att skapa separata duschar med dörrar samt omklädningsbås.

Fritidsnämndens behovsanalys beträffande ytor för simundervisning och simträning visar att Malmö, utöver att ersätta Simhallsbadet med en ny simhall på Stadionområdet, är i stort behov av fler simytor. Befintliga simhallar är i blandat skick och nära kapacitetsmaximum. Badet som planeras på Stadionområdet kommer i första hand vara till för skolor och föreningslivet. Utöver det planeras därför en ny simanläggning med en 50-metersbassäng samt tre undervisningsbassänger för simundervisning. Det är ännu inte klart var denna anläggning ska ligga. Befolkningsutvecklingen under den innevarande planeringsperioden, och det fortsatta behovet för skolor att bedriva simundervisning motiverar ytterligare en simanläggning i Malmö under planeringsperioden (om ca 10 år). Fritidsnämnden ser fram emot en skyndsam planering inom stadens förvaltningar av kommande simhallar.

Utomhusbad

Nämnden har idag tre tempererade utomhusbassänger (Rosengårdsbadet, Lindängsbadet och Segevångsbadet). Dessa anläggningar används av föreningar och allmänheten från maj till september. Besöksgraden är under högsäsong med bra väder mycket hög och det händer att anläggningar stänger luckan för fler besök delar av dagarna. Anläggningen (särskilt entrén, caféet och personalutrymmen) på Segevångs utomhusbad är sliten och gammal och i behov av upprustning. Det görs en besiktning på dessa lokaler under början av hösten 2022. Vid en renovering ska mer omfattande förändringar för att öka tillgängligheten genomföras på anläggningen.

Öresunds funkis är en mötesplats vid havet som erbjuder tillgänglighetsanpassad strandmiljö och utegym samt simskola i havet på sommaren. På anläggningen behöver lokalerna utvecklas för att bättre tillmötesgå behov och efterfrågan. I dagsläget finns ett kök där allmänheten kan hämta vatten och värma mat. Det behövs ytterligare ett kök och lokaler som skapar utrymme för personal, aktiviteter och andra aktörer som är intresserade av att verka på platsen. Under 2021 har bryggan vid badplatsen gjorts mer tillgänglig. Därutöver behöver gymmet bli mer tillgängligt.

På Ribersborg och Sibbarp har fritidsnämnden Ribersborgs Kallbadhus och Sibbarps Kallbadhus. Dessa drivs via avtal av extern aktör. Fritidsnämnden har tillsammans med de externa aktörerna planer på att utveckla dessa platser, för att locka fler Malmöbor till rekreation och rörelse. På Sibbarps Saltsjöbad är i dagsläget herrarnas bastu betydligt större än damernas. Förvaltningen ser ingen möjlighet att bygga om den befintliga bastun. Vid framtida planerade underhåll ska alternativa lösningar undersökas. Det går eventuellt att bygga en gemensam brygga med bastu och på så vis göra anläggningen mer jämställd. Det finns även behov av tillgänglighetsanpassning. På Ribersborgs kallbadhus är en beställning inlämnad till Stadsfastigheter gällande en gemensamhetsbastu.

Det är stort tryck på kallbadhusen, och det finns behov av fler framåt men förvaltningen har inga ambitioner att bygga och/eller drifta fler kallbadhus inom en närtid. I flera andra kommuner drivs den här utvecklingen av privata aktörer.

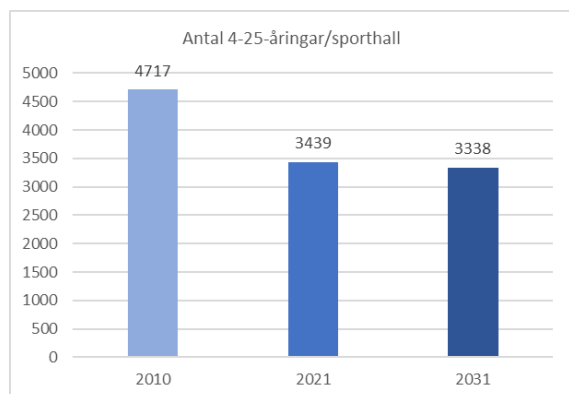
Sporthallar och gymnastiksalar

Skolans utbyggnad följer befolkningsprognosen och sker främst i utbyggnadsområden i västra delen av staden. Som ett led i grundskolans utbyggnad utvecklas följande sporthallar: Hyllie 2 (klar 2024 med fritidsgårdslokal), Hyllie 3 (projekteras, nämnden får ett förslag på hyreskontrakt under hösten 2022) och Kalkbrottets sporthall (klar 2028). Utöver detta har fritidsnämnden beställt en publik sporthall i Nyhamnen med plats för ca 2000 sittande åskådare. Den anläggningen ska i framtiden komplettera stadionområdets anläggningar samt användas till skolornas verksamhet på dagtid. I varje skolprojekt gör de berörda nämnderna en gemensam bedömning om det är en sporthall eller en gymnastiksal som ska beställas. Det är framför allt fritidssektorns behov som avgör storlek på anläggningen då grundskolan oftast endast behöver en gymnastiksal (mindre än en sporthall) för sin verksamhet. När nya gymnastiksalars byggs idag är de minst 18x30 meter.

Förvaltningen ser även över möjligheterna att utveckla Rosengårds sporthall, genom att utreda en alternativ placering. Grunden för denna utredning är den befintliga fastighetsägarens utvecklingsplaner för Rosengårds centrum och den befintliga sporthallen där. En mer funktionell lösning än en ombyggnation av den befintliga sporthallen skulle kunna vara att bygga en ny sporthall på Rosengårds södra idrottsplats.

Det pågår därtill förhandlingar med gymnasieskolan om möjligheten att nyttja Valdemarsro sporthall för fritidssektorns verksamhet på kvällstid.

Till detta planeras nybyggnation och ombyggnation av gymnastiksalar där fritidsnämnden blir primär hyresgäst. Dessa gymnastiksalar är de på Djupadal, Högaholm, Kungshög som planeras bli klara 2023 samt Nydalaskolan som är klar 2025.

I tabellen visas antal 4–25-åringar per sporthall i Malmö (enligt befolkningsprognosen). Fritidsnämnden förfogade över 26 sporthallar 2021. Om utbyggnaden av antalet sporthallar sker enligt planering, och med hänsyn tagen till befolkningsutvecklingen, förväntas antalet 4–25-åringar som behöver dela på en sporthall bli något färre under den närmaste tioårsperioden. Jämfört med 2010, då det utifrån dagens definition av sporthall fanns 16 sporthallar, är antalet 4–25-åringar per sporthall nu betydligt lägre (nyttjandegraden är dock fortsatt hög på sporthallar). Detta ger fritidsnämnden ökade möjligheter att nå målgrupper som är mindre aktiva.

Överenskommelsen med grundskolenämnden innebär att fritidsnämnden, förutom att ta ett ekonomiskt ansvar för varje nybyggd sporthall eller gymnastiksal, ska se till att hallarna tillgängliggörs när skolorna inte använder dem. Utifrån det uppdraget är det viktigt att idrottshallarna utformas på ett flexibelt och attraktivt sätt, så att de kan nyttjas av olika idrotter och aktiviteter. I utvecklingen av anläggningar har sporthallar och gymnastiksalar, historiskt och traditionellt, betraktats som ett basutbud och som en flexibel yta men i praktiken används idrottshallarna förhållandevis likriktat. Analyser av ansökningar av tider för ordinarie schemaläggning inomhus (sporthallar, stora gymnastiksalar och små gymnastiksalar) visar att de 7 idrotter som ansökte om flest tider inför 2021/2022 års schemaläggningar var gymnastik, basket, innebandy, futsal, friidrott, handboll och volleyboll. Skillnaderna mot föregående säsonger visar att det är förhållandevis små förändringar i vilka idrotter som bedrivs i stadens anläggningar. Näst intill ingen tid i sporthallar och gymnastiksalar används för självorganiserad verksamhet.

I planering och utveckling av idrottshallar driver nämnden frågan om yteffektiva och multifunktionella anläggningar som i större utsträckning möjliggör för olika aktivitetstyper. Multifunktion innebär exempelvis att det i en idrottshall finns tillgång till förråd, kontorsrum, rörelserum (för till exempel dans och styrke- och/eller fysträning) och samlingsrum utöver de större ytorna. Rörelserum kan bidra till att möta efterfrågan bland unga på både danslokaler och gym. För att skapa ett effektivt lokalnyttjande ser nämnden här även möjlighet att samverka med kulturnämnden kring kulturskolans behov av danslokaler i anslutning till skolor. Vidare krävs att idrottshallen är tillgänglighetsanpassad och skapar förutsättningar för gemenskap, lek och rörelse utöver specifika idrotter. På så vis kan hallen användas till olika aktiviteter och av olika aktiviteter samtidigt. Det är därtill viktigt hur och var idrottshallen placeras. För att bli attraktiv, upplevas som tillgänglig och skapa mervärde bör idrottshallen placeras synligt och lättillgängligt i sitt närområde. Sporthallen ska vara en plats som inspirerar till fysisk aktivitet inte bara för skolelever och föreningsaktiva, utan även för boende i närområdet.

Vid nybyggnation av idrottshallar är det möjligt att på ett mer genomgripande sätt skapa flexibilitet och multifunktion. Goda exempel är den nya sporthallen i anslutning till Idrottsgrundskolan som utrustas med klättervägg och tillgänglighetsanpassade publikytor och Hästhagens sporthall där det finns stora förråd samt rum där föreningar kan samlas efter träningen. Därtill finns kontorsrum för föreningar och rejäla hissar. I den övre hallen finns utdragbara läktare som bidrar till ett flexibelt nyttjande av ytan. Ett annat

exempel är sporthallen Hyllie 3, där förvaltningen i projekteringen tagit stor hänsyn till att sporthallen ska bli flexibel. Det kommer exempelvis att finnas en scen för dans och ett aktivitetsrum med dansgolv och speglar. Förutom den här typen av utveckling kan idrottshallar kombineras med utrustning och utformning för kulturaktiviteter, till exempel genom att skapa en black box och investera i ordentliga ljud- och ljusanläggningar. Sådan utrustning är attraktiv både för dans, teater, cheerleading, gymnastikuppvisningar och tävlingar. Flexibla publikytor där stolsrader tas bort, flyttas runt eller kan sättas dit beroende på behov av yta för exempelvis rullstolar och permobil kan bidra till skapandet av mer inkluderande publikytor. Möjligheten att ta bort publikytor, bredda hallen, lägga dit och ta bort golv samt tillgång till förråd ökar också förutsättningarna att ha *olika* former av tävlingar/arrangemang i samma anläggning.

Frågan om hur multifunktionella och ändamålsenliga nämndens sporthallar egentligen är aktualiserar i relation till en växande kampsportsverksamhet i Malmö. Befintliga sporthallar är dåligt anpassade för kampsportsverksamhet. En del kampsportsföreningar har egna verksamhetslokaler till exempel på Föreningarnas hus och Enighet sportcenter och majoriteten av kampsportsverksamheten i Malmö stöds av fritidsförvaltningen via lokalkostnadsbidrag och andra föreningsbidrag. Idrottsenheten schemalägger och bokar dock träningstider för kampsport i lokaler som ligger i anslutning till förvaltningens sporthallar. Bättre tillgång till förråd och samlingsrum i anslutning till sporthallar kan eventuellt öka förutsättningarna för kampsporten att även bruka nämndens sporthallar. Kampsporten är en diversifierad verksamhetstyp. Vad nämnden kan erbjuda kampsporten lokalmässigt och vad föreningarna som bedriver kampsport själva vill kommer att utredas under hösten 2022.

Utvecklandet av multifunktionella och flexibla anläggningar inkluderar också arbetet med att beakta ett tillgänglighetsperspektiv och särskilda behov för personer med funktionsnedsättning. Det pågår en process kring tillgänglighetsanpassning av fritidsnämndens idrottshallar (även rekreations- och badanläggningar) i vilken fritidsnämnden ser att samverka med andra aktörer, däribland funktionsstödsnämnden, fastighets- och gatukontoret, Parasportförbundet, Föreningen Idrott För Handikappade (FIFH) och föreningen Delaktighet, handlingskraft och rörelsefrihet (DHR Malmö) för att nämna några är av stor vikt. Dels på grund av ett behov av kunskap kring tillgänglighetsanpassning, dels för att inkludera målgruppen i arbetet och dels för att kunna arbeta med ett helhetsperspektiv där inte bara anläggningen blir tillgängliggjord utan även vägen dit (kommunikation och information).

Fritidsnämnden hyr och tillgängliggör därtill många små gymnastiksalarna. En del av dessa har förhållandevis låg bokningsgrad. Det finns möjligheter att bättre utnyttja dessa för att möta malmöbornas önskemål kring aktivitetsytor och på så sätt skapa bättre förutsättningar för fler att komma i rörelse. Grundskolan är i dagsläget förstahandshyresgäst på befintliga gymnastiksalarna vilket begränsar fritidsnämndens möjligheter att utveckla dessa lokaler. Förvaltningen har däremot möjlighet att i större utsträckning vara med och påverka utformning av mer multifunktionella lokaler vid exempelvis renovering av befintliga gymnastiksalarna som grundskolan är förstahandshyresgäst på. I dagsläget har nämndens gymnastiksalarna exempelvis generellt få förråd. Nämnden vill i den mån det går förbättra förvaringsmöjligheter för att idrotter och aktiviteter som behöver särskild utrustning i större utsträckning ska kunna nyttja gymnastiksalarna. Det här är dock förhållandevis svårt i de flesta gymnastiksalarna eftersom det saknas utrymme i anslutning till dessa att göra några sådana förändringar. Som en del i att skapa förutsättningar för rörelse hela livet ser nämnden vidare över möjligheten att öppna upp dessa för allmänheten, bland annat genom att göra det enklare att boka lokalerna för såväl seniorer som yngre. Nämnden vill därtill skapa fler möjligheter till lek och rörelse i gymnastiksalarna.

Evenemangshallar

Inom nämndens anläggningsbestånd finns fyra evenemangshallar: 1) Malmö Isstadion med en publikkapacitet på ca 5000. Denna hall används framför allt av is-idrotterna men kan ställas om till inomhusarena när staden står värd för större evenemang. Omställningen är dyr och innebär att tid för träning/match tas från is-föreningarna, 2) Baltiska hallen med publikkapacitet på ca 4000. Hallen byggs om (planen breddas) under 2022. Ombyggnaden innebär att publikkapaciteten kommer minska till 3200 åskådare. Detta är stadens enda större evenemangsarena som används dagligen för större evenemang. 3) Heleneholms Sporthall med publikkapacitet 600. Hallen är något mindre än en fullstor sporthall och utrustad som en elihall för basket. Hallen har föreningsdrift (Malbas) och förvaltningen kan därför inte

lika enkelt boka in andra föreningar/evenemang. 4) Stadions Sporthall (färdigställd hösten 2021) med publikkapacitet på ca 500 personer (med extra platser för personer som använder rullstol). Denna sporthall kunde inte byggas med den publikkapacitet som ursprungligen var planerad och som skulle göra att Baltiska hallen till viss del kunde frigöras för andra verksamheter. Sporthallens 500 sittplatser och sporthallens utformning är inte längre godkänd för elitmatcher i innebandy eller handboll (varken för damer eller herrar).

Utöver dessa fyra finns Malmö Arena i Malmö med publikkapacitet på ca 12 000. Arenan är privatägd. Huvudaktivitet är ishockey (Malmö Redhawks) men hallen kan hantera i stort sett alla former av inomhusarrangemang, inklusive konserter och kulturarrangemang. Arenan passar ej till evenemang under 5000 – 6000 åskådare och används främst till Megaevenemang.

I Malmö finns, i förhållande till antal invånare, få evenemangshallar i det befintliga beståndet med publikkapacitet på mellan 500 – 5000 åskådare. Nämnden har beställt en publik sporthall med 2000 publikplatser i Nyhamnen som beräknas stå klar 2030–2032.

Fritidsgårdar

Fritidsgårdsverksamheten har öppna mötesplatser där ungdomars intressen och behov utgör basen. Fritidsgården ska inspirera, utmana och motivera unga att ta del av ett bredare utbud av aktiviteter. Genom utveckling av fler fritidsgårdar ökar möjligheten att utveckla aktiviteter som staden kan driva i egen regi (till exempel dansverksamhet).

I dagsläget hyr fritidsnämnden 18 lokaler för 19 fritidsgårdar. Därutöver planeras en ny fritidsgårdslokal i anslutning till den nya sporthallen i Hyllievång. Sporthallen ligger i anslutning till Malmö International School. Projektering pågår och anläggningen planeras stå klar 2024. Samlokaliseringen bör medföra att de båda lokalerna planeras på ett sätt så den ena verksamheten kan nyttja den andra och tvärt om.

Utöver detta behöver ett antal befintliga fritidsgårdar omlokaliseras eftersom de i dagsläget ligger i lokaler som inte är ändamålsenliga, de är antingen för små, undermåliga eller otillgängliga med tanke på placering och/eller utformning. Limhamn fritidsgård planeras att flyttas till lokstallarna i Limhamn alternativt till annan permanent plats. Därtill behöver Husie fritidsgård omlokaliseras. I dessa fall är beställning gjord hos LOPE. Utöver dessa två skulle även Västra hamnen fritidsgård behöva större lokal. Förvaltningen undersöker möjligheterna att ta över Stapelbäddens mötesplatslokaler. Dammfri fritidsgård står utan lokal från och med hösten 2022 samtidigt öppnar Lorensborg fritidsgård i större lokaler i Lorensborgs centrum under sommaren 2022. Utöver detta kommer Bunkeflo fritidsgård (som i dagsläget har lokaler på Gottorpskolan) omlokaliseras till Skånegården om ändring av detaljplan godkänns (senhöst 2023). Här kommer samlokalisering med funktionsstödsförvaltningen att ske. Det kommer att vara fritidsgårdsverksamhet i den enda delen och daglig verksamhet i den andra. De två verksamheterna kommer att dela personalutrymmen och innergården.

Sorgenfri fritidsgård, idag belägen på Stenkulaskolan, i stort behov av omlokalisering eftersom den nuvarande lokalen inte är ändamålsenlig. Lokalen är för liten och ligger i skolbyggnaden. Placering av fritidsgård på en skola kan få som effekt att unga som inte går på skolan inte kommer till fritidsgården. Fritidsgårdsenheten har under lång tid, via LOPE, försökt att hitta en ny lokal i området men tillgången till större lokaler passande för fritidsgårdsverksamhet är mycket begränsad i området. På Sorgenfri Idrottsplats finns däremot en yta som inte nyttjas i dagsläget. Ytan har under ett antal år nyttjats av förskolan och paviljonger för förskoleverksamhet har stått på platsen. Dessa är numera borttagna och ytan är i behov av upprustning/utveckling för att återigen kunna användas till fritidsändamål. Förvaltningen har fått i uppdrag av nämnden att utveckla idrottsplatserna med fler aktivitetsytor. Ovanstående ligger till grund för förslaget om att utveckla en kombinerad yta med fritidsgårdslokal (för Sorgenfri fritidsgård) och aktivitetsyta på den i dagsläget outnyttjade ytan på idrottsplatsen. Förutsättningarna att bygga en kombinerad fritidsgårdslokal och aktivitetsyta på ytan utreds under 2022.

Vid lokalmässig planering och utveckling av fritidsgårdar ska *Strategi för ett samordnat arbete med stadens mötesplatser och fritidsgårdar för barn och unga* beaktas. Syftet med strategin, som beslutades av kultur-, fritids -

och funktionsstödsnämnderna i april 2022, är att nämnderna genom samverkan ska komplettera varandra bättre och utgå från alla barns och ungas rättigheter och behov och därigenom stärka deras rätt till meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter. Som en del av detta vill fritidsnämnden, tillsammans med kulturnämnden och funktionsstödnämnden bland annat undersöka möjligheten att i framtiden samlokalisera fritidsgårdar och områdesbibliotek i utbyggnadsområden. Nämnden vill därtill samverka kring utvecklingen av de tre nämndernas möteslokaler i Lindängen.

Utöver strategin ska lokalernas ändamålsenlighet för fritidsgårdsverksamhet, ett tillgänglighetsperspektiv, vad som efterfrågas av nämndens särskilt prioriterade målgrupper samt multifunktion beaktas vid utveckling av fritidsgårdar.

Verksamhets-, kansli och samlingslokaler, Sofielunds verksamhetsområde

Tillgång till verksamhets-, kansli- och samlingslokaler är en viktig förutsättning för ett starkt civilsamhälle och möjligheten att bedriva demokratiskt arbete. Det handlar om lokaler som möjliggör för malmöbor att samlas planerat och organiserat kring gemensamma intressen och erfarenheter. Fritidsnämnden är förstahandshyresgäst på två ingångar på Föreningarnas hus på Ystadvägen 42–48 där ett antal större verksamhetslokaler utgör viktiga mötesplatser för olika föreningar. I dagsläget hyr exempelvis olika kampsportsföreningar och kulturföreningar som också erbjuder dans in sig i dessa lokaler. Upplägget är att varje förening har en egen lokal där de bedriver verksamhet. Kontraktet som fritidsförvaltningen har för lokalerna på Föreningarnas hus sträcker sig fram till år 2025. Dialog pågår med fastighetsägare Nyfosa om framtida lösningar för föreningslokaler på Föreningarnas hus. Kontraktet för Föreningarnas hus måste förlängas eller så måste lokalerna ersättas när kontraktet går ut 2025.

I och med uppsägningen av två ingångar på Föreningarnas hus år 2020 minskade fritidsnämndens lokaler för föreningsverksamhet som inte ägnar sig åt traditionell föreningsidrott. Verksamheterna på Föreningarnas hus visar att möjligheten att som förening hyra sin egen lokal i dagsläget blir extra viktig för fritidsaktiviteter och idrotter som fritidsnämndens övriga anläggningar inte är anpassade för i samma utsträckning (exempelvis kampsport och dansverksamhet men även mindre etablerade fritidsaktiviteter). Nämnden ska delta mer aktivt i stads- och områdesutveckling vad gäller utveckling av större och mindre verksamhetsytor för föreningsliv som inte ägnar sig åt traditionell föreningsidrott. Det gäller både vid förtätning och utbyggnad i staden.

Nämnden är därtill mycket positiv till det nya planprogrammet för Sofielunds verksamhetsområde och satsningen på ett innerstadsområde för fritids- och kulturliv som det innebär. Äldre industriområden som Sofielunds verksamhetsområde, där det finns tillgång till lokaler med rimliga hyror, har länge spelat en viktig roll för föreningslivet och möjligheten för nya föreningar och fritidsaktiviteter att etablera sig. Fritidsnämnden deltar i en pågående samverkan för att förverkliga planprogrammet och har sedan tidigare gjort satsningar i kvarteret Kampen. Nämnden ser en positiv utveckling av fritidsutbudet i området med bland annat rollerderby, parkour, cirkus, klättring, dansverksamhet och graffitikonst. Nämnden vill behålla de befintliga lokalerna i kvarteret Kampen (kontrakten för dessa lokaler går ut 2023) och utveckla verksamhet i området. Det finns även tankar om att utveckla koncept kring lovaktiviteter i kvarteret.

Samtidigt som föreningslivet efterfrågar fler verksamhetsytor och/eller lokaler med rimliga hyror finns lokaler (gymnastiksal, skolans lokaler) som skulle kunna användas eller samnyttjas i större utsträckning än vad de gör idag. I Malmö stads budget för 2018 gav kommunfullmäktige fritidsnämnden och grundskolenämnden i uppdrag att öka andelen skolor där föreningar kan boka lokaler efter skoltid. Även grundskolenämnden har tagit beslut om att skolans lokaler ska vara tillgängliga för föreningsliv och annan fritidsverksamhet efter skoltid. Fritidsnämnden kommer fortsätta samverka och utreda frågor kring rollfördelning, mandat och kostnader avseende samarbete kring gemensamt nyttjande av skolans lokaler.

Fritidsnämnden har även dialog med kulturnämnden avseende samnyttjande av lokaler för att möta de behov som finns. Nämnderna undersöker för närvarande samverkansmöjligheter för Kirsebergs fritids- och kulturhus. Ett möjligt utfall skulle kunna vara ett nytt föreningscenter med verksamhetslokaler. Utvecklingen sker i samverkan med föreningslivet.

I en rapport från Malmö Ideella (Förstudie kring Föreningarnas hus och utvecklingsmöjligheter, 2017) diskuteras både behovet av fler verksamhetsytor och intresset för ett samverkande föreningscenter bland många Malmöföreningar. Rapporten ligger också till grund för fritidsnämndens satsning på Föreningscenter på Nobelvägen 21. På Föreningscenter på Nobelvägen 21 finns konferenslokaler och kontor. Där kan föreningar utföra administrativt arbete, ha styrelsemöten och anordna konferenser. Här genomför även förvaltningen föreningsutbildningar. Föreningscenter möter delvis efterfrågan på fler samverkande plattformar för föreningar. På så sätt skiljer sig också Föreningscenter och Föreningarnas hus åt. De svarar mot olika behov. Föreningscenter på Nobelvägen 21 har utvecklats positivt och skapat bättre förutsättningar för samverkan mellan föreningslivet och staden som en del av Malmöandan. Lokalen som Föreningscenter ligger i är dock inte tillgänglig och behöver anpassas för att fler ska kunna nyttja den. En eventuell utveckling av fler liknande center runt om i staden ska drivas av föreningslivet.

Det finns därtill ett behov av klubbstugor (kansli- och samlingslokaler i anslutning till idrottsplatser) inom föreningslivet. Nämnden håller i dagsläget på att genomföra en översyn av klubbstugorna och hur de nyttjas. Avseende utvecklingen av verksamhetslokaler, kanslilokaler och klubbstugor vill nämnden satsa på ett effektivt anläggningsnyttjande med delade utrymmen och en bredare användning. Den här sortens lokaler ska i större utsträckning nyttjas av flera föreningar/aktörer. Det innebär att föreningar inte kommer att ha exklusivetsrätt på klubbstugor/kanslilokaler.

Utveckling av idrottsplatser

Befolkningsutvecklingen och förtätningen av Malmö innebär att befintliga idrotts- och fritidsytor utomhus behöver göras tillgängliga och användarvänliga för fler. Det finns möjligheter att bättre utnyttja dessa anläggningar. Nämnden vill att även idrottsplatser i större utsträckning ska kunna användas av både föreningsliv och malmöbor som inte är föreningsaktiva. Till exempel kan ytor på idrottsplatser i alla delar av staden i större utsträckning användas för lek och rörelse, bland annat genom att anlägga utegym eller hinderbana som kan komplettera övriga ytor. Där kan både boende i närheten, motionärer och väntande föräldrar aktivera sig.

Idrottsplatsernas funktion är att utgöra en avgränsad yta i staden som under vissa ordnade former tillhandahåller plats för idrott och fritidsaktiviteter, träning och match. Vissa idrottsplatser har större möjlighet att husera publika matcher, andra mindre. För alla idrottsplatser gäller att det måste gå att avgränsa ytor för dessa ändamål. Till dessa avgränsade matchytor så kan det kompletteras andra ytor för aktiviteter. Förvaltningen undersöker hur idrottsplatserna kan avgränsas respektive tillgängliggöras, samt vilka aktivitetsytor som passar bra in i denna miljö. En kartläggning av befintliga aktivitetsytor på nämndens idrottsplatser har genomförts och under hösten 2022 undersöks vilka som kan utvecklas ytterligare. Förvaltningen gör därtill tillsammans med fastighets och gatukontoret en sammanställning av det gemensamma utbudet av tillgängliga och öppna aktivitetsmöjligheter i Malmö. Det är angeläget att fortsätta samarbetet med fastighets och gatukontoret inom segmentet spontanidrott för att få ett så sammanhållet och samtidigt varierat utbud som möjligt i hela Malmö avseende dessa ytor.

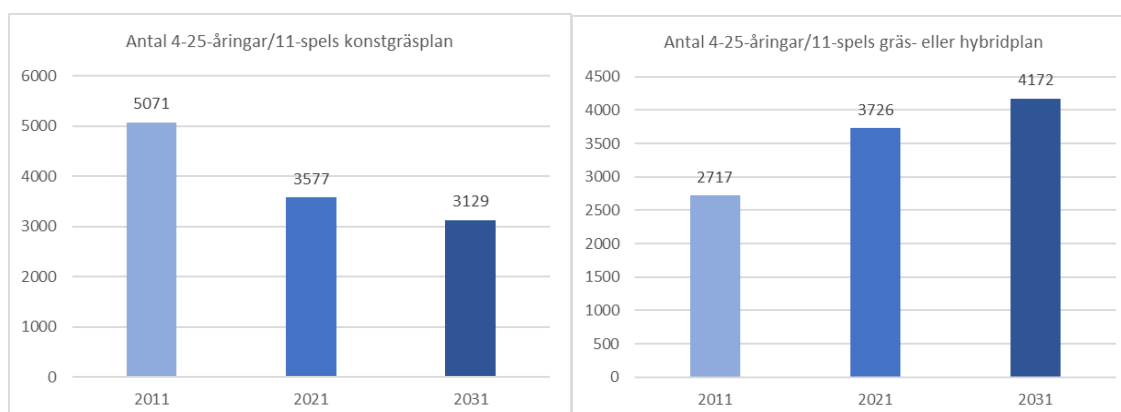
Det pågår sedan ett par år tillbaka ett arbete med att avgränsa och samtidigt öppna upp och tillgängliggöra Gullviks idrottsplats. Därtill undersöker nämnden förutsättningarna att bygga en kombinerad fritidsgårdslokal och aktivitetsyta på den outnyttjade ytan på Sorgenfri IP (se avsnittet om fritidsgårdar). Aktivitetsytan ska möjliggöra för både fysisk aktivitet (tex utegym, dansgolv, klättervägg) och sociala möten (tex sittplatser, grillplats, scen, utomhusbio). Ytan ska både vara en öppen plats för stadens unga och en plats för fritidsgårdens verksamhet. Tanken är att fritidsgårdsverksamhet ska kunna flyttas ut på aktivitetsytan. Genom en slags semistrukturerad närvaro på platsen (fritidsgårdsverksamheten håller i aktiviteter) ökar både tryggheten och förutsättningarna att nå särskilt prioriterade målgrupper.

Fritidsnämnden utvecklar även Hästhagens idrottsplats till ett utökat användande av självorganiserad verksamhet. Idrottsplatsen har med sin placering mellan Pildammsparken och Slotts-/Kungsparken en bra placering för att utgöra ett komplement till dessa parkers miljöer för fysisk aktivitet. På Hästhagens idrottsplats finns löparspår, utegym, tennisbanor och beachvolleybollbanor som allmänheten och föreningar kan använda. På idrottsplatsen planeras även en streetbasketbana.

I *Program för aktiva mötesplatser* lyfts att en vanlig brist på många befintliga platser är att de saknas länkar mellan olika delar. Ytor har många gånger disponerats så att olika funktioner inte ska störa varandra, det innebär att utövare av olika aktiviteter inte möts. Det här är ofta fallet på idrottsplatser som inte sällan omgärdas av höga staket eller stängsel. Sociala bieffekter uteblir, liksom möjligheten att låta sig inspireras av andras aktiviteter. Med bra kopplingar och samband på platsen samt till omgivningen ökar dessutom den upplevda tryggheten. Bland annat kan sociala ytor fungera som ett naturligt insteg för åskådare att ta aktiv plats på aktivitetsplatsen och dels låta grupper med olika intressen och aktiviteter mötas. I arbetet med att utveckla idrottsplatserna ska sådana kopplingar mellan idrottsplatsen och omgivningen liksom sociala ytor på ytan utvecklas. Vid utveckling av sådana ytor ska även ett tillgänglighets- och miljöperspektiv beaktas. Det kan till exempel handla om att undersöka ytskikt som både är tillgängliga och miljövänliga (och inte bidrar till mikroplastspredning). Det kan vidare handla om att bevara och utveckla gröna inslag på ytan och idrottsplatsen som i sin tur kan bidra till den biologiska mångfalden.

Konstgräs

På de flesta av nämndens idrottsplatser finns fullstora planer för fotboll (och andra sporter med liknande behov). De flesta av dessa är konstgräsplaner och gräsplaner, som kompletteras av ett antal grusplaner. Till följd av fotbollens utveckling och deras syn på vad som anses som funktionella underlag för fotbollsspel har den stora majoriteten av fotbollsföreningarna inget intresse av att använda grusplanerna trots att några föreningar har kört till sin verksamhet. Grusplaner anses av fotbollsföreningar inte ha en tillräckligt god kvalitet för att användas i regelbunden verksamhet. Fritidsnämnden tog i december 2021 beslut om att utöka antalet konstgräsplaner i Malmö. Konstgräs ska anläggas på sju befintliga grusplaner på Dahlhem IP, Oxievångs IP, Bunkeflo IP, Lindängens IP, Heleneholms IP och Gullviksborgs IP. Även grusplanen på Bulltofta IP ingår i beställningarna trots att den planen är under utredning för att användas till en ny simanläggning. Utöver dessa planer planeras därtill en ny konstgräsplan i Klagshamn.

Staplarna för 2031 redovisar det prognostiserade antalet 4–25-åringar per plan.

Tabellerna ovan redovisar antalet individer i åldersgruppen 4–25 år per konstgräsplan respektive naturgräs- eller hybridgräsplan 2011 och 2021. Staplarna för 2031 redovisar det prognostiserade antalet 4–25-åringar per plan under förutsättning att de nya konstgräsplaner som är beställda hos Serviceförvaltningen blir färdigställda. Övriga planer som finns i planeringen men som inte är beställda räknas inte in då det inte är klart vilken typ av underlag som kan bli aktuella.

Sedan 2010 har antalet gräsplaner (11-spels) sjunkit från 28 till 24, medan antalet konstgräsplaner (11-spels) har ökat från 15 till 25. Konstgräs kan nyttjas cirka 1900 timmar per år och året om, medan gräs enbart kan användas runt 500 timmar mellan april och oktober. Hybridgräsplanerna kan användas ungefär 900 timmar mellan mars och november. En omvandling av en gräsplan till en konstgräsplan eller hybridgräsplan innebär således en ökad kapacitet. Utökningen av antalet konstgräsplaner, som i de flesta fall inneburit omvandling av gräs- eller grusplan till konstgräs innebär på så vis ökad speltid för fotbollsföreningarna samt att nämndens fotbollsplaner kan nyttjas under större delar av året än tidigare.

De nya konstgräsplanerna som kommer anläggas mellan 2022 och 2024 innebär att nämnden inte ser behov av mer yta för fotbollen inom planeringsperioden. Dessa nya konstgräsplaner, som anläggs på

befintliga grusplaner, ligger dock inte alltid där fotbollsföreningarnas behov och behov kopplat till befolkningsutvecklingen är som störst. Det gäller framför allt i områdena kring Västra Hamnen, Ribersborg, Limhamn och Bunkeflostrand. Förvaltningen kommer att arbeta med att fördela de nya planerna till de föreningar som kan använda dem, vilket innebär en del förflyttningar och transporter inom Malmö. Fritidsförvaltningen samarbetar därtill med stadsbyggnadskontoret för att utreda var ytkrävande fritidsanläggningar kan placeras framöver.

Situationen med konstgräs innebär stora utmaningar för nämnden. Behovet av att kontinuerligt byta ut konstgräsmattor innebär inte bara en ekonomisk kostnad, det försvårar också nämndens hållbarhetsarbete. Fritidsnämnden ska ta ett ansvar för sin miljöpåverkan och vid utveckling av idrottsytor ska Malmö stads miljöprogram samt Malmö stads handlingsplan för utfasning av konstgräsplaner med granulat, anläggningar med platsgjutet granulat och konstgräs efterlevas. Fritidsnämnden tillhandahåller idag 22 konstgräsplaner där gummigranulat används som ifyllnadsmaterial. Granulat, korn av företrädesvis gummi eller plast, används för att konstgräsplaner ska upplevas som mjuka och ge svikt samt för att uppfylla fotbollsförbundets krav på kvalitet, bland annat säkerhet för spelarna (friktion, vridning, glidning). Utsläpp av mikroplast till vatten och mark har uppmärksammats som ett miljöproblem (se *Fotbollsrapporten* 2020). I Malmö stads handlingsplan för utfasning av konstgräsplaner med granulat, anläggningar med platsgjutet granulat och konstgräs utan granulat som har tagits fram i samverkan mellan flera förvaltningar och antagits av kommunfullmäktige, anges som mål att inom Malmö stads verksamheter fasa ut konstgräsplaner. Första delmålet är att fram till år 2025 minska användningen samt begränsa utsläppen från befintliga anläggningar. Därefter är ambitionen att om möjligt helt sluta använda granulat av plast/gummi till år 2030. Nämnden nyanlägger numera enbart konstgräs utan gummi och plast som ifyllnadsgranulat. Istället har förvaltningen under de senaste åren anlagt tre planer med sand som ifyllnadsmaterial. På planer där konstgräset byts ut återanvänds befintligt granulat som då rengörs och läggs tillbaka på planer med det nya konstgräset. Vid omläggning av befintliga konstgräsplaner förstärks också de skyddande åtgärderna för att begränsa utsläpp av plast och gummi. Under perioden 2019–2023 anläggs, testas och utvärderas: konstgräs utan granulat, konstgräs med sockerrörsbaserat granulat samt hybridgräs på breddplan.

Malmö stad medverkar i ett nationellt nätverk i syfte att samarbeta kring utveckling av nya underlag för fotbollsspel som innehåller mindre eller inga plaster. I nätverket pågår också ett stort kunskapsutbyte kring de olika tester av nya material som genomförs runt om i landet. De skyddande åtgärderna har varit omfattande och de allra flesta planerna har ett utvecklat skydd mot att granulat och större plaster lämnar planerna. I arbetet med att minska spridningen av mikroplaster i form av granulat från befintliga konstgräsplaner med granulat har sarger runt alla konstgräsplaner, rutiner för skötsel av maskiner och borststationer vid alla konstgräsplaner införts. Därtill har föreningar som använder planerna informerats om vilka åtgärder de kan göra för att minska spridning. Åtgärderna har totalt sett varit mycket effektiva. Sarger och skötselrutiner har gett en särskilt positiv effekt medan borststationerna kunde ha använts mer. Det följer fortfarande med granulat med spelarna ut från planerna.

Vid omställning från konstgräsplaner till andra material kan en omställning till hybridgräsplaner bli viktig att studera. En hybridgräsplan består av ca 7–8 procent plast och resten av naturgräs och jord. Plasten ligger under mark som en matta som håller jorden och gräset på plats samt förstärker det. En hybridgräsplan släpper därför ifrån sig mycket små mängder mikroplast, samtidigt som en hybridplan dock kräver ett större underhållsarbete. En hybridgräsplan kan användas (beroende på väder) mellan mars – december och under den perioden ungefär 800–900 timmar per år. En utveckling av gräsplanerna till hybridgräsplaner skulle på sikt kunna innebära att kommande behov av flera konstgräsplaner skulle minska och några befintliga konstgräsplaner eventuellt skulle kunna tas bort då de blir utslitna. Fritidsnämnden kommer tillsammans med miljönämnden och andra nämnder med start 2023 att utvärdera handlingsplanen för utfasning av mikroplaster i fotbollsplaner.

Ur ett miljöperspektiv kan nämndens fotbollsplaner (och rekreationsområden) tillsammans med torg eller andra nedsänkta ytor vidare utgöra tillfälliga översvämningssytor som kan omhänderta stora mängder vatten vid skyfall. Dalhem idrottsplats i Kirseberg, Kroksbäcks idrottsplats samt Mellanhedens idrottsplats kan bli aktuella för att fungera som en översvämningssyta.

Vid utveckling av fotbollsplaner ska därtill eventuellt ljus planeras så att det inte lyser upp mer än nödvändigt för att begränsa eventuella ljusföroreningar.

Servicelokaler (omklädning, förråd)

I takt med att verksamheterna blir fler på de olika anläggningarna (både genom nya konstgräsplaner och ovan nämnda aktivitetsytor) ser nämnden ett behov av servicelokaler som omklädningsrum, WC, förråd, samlingsrum, café och tvättstuga på flera av nämndens idrottsanläggningar. Nyttjandet av förråd och omklädningsrum är på vissa håll maximalt. Den här sortens lokaler kan också bidra till ökat nyttjande av anläggningarna. Därtill finns ett antal idrottsplatser där befintliga omklädningsbyggnader är i dåligt skick, Rosengårds Södra A-plan, Gullviks IP och Bunkeflo IP för att nämna några. Till detta kommer behovet av föreningars kanslilokaler, kontorsförråd och liknande. Förvaltningen kommer tillsammans med Stadsfastigheter och föreningar att göra en utredning om befintliga lokalers behov av utveckling för att möta krav på funktionalitet och omfattning. Det har pågått ett sådant arbete på Bunkeflo IP i ett flertal år som nu aktualiseras.

Vid utveckling av omklädningsrum ska ett normkritiskt perspektiv beaktas så att alla oavsett kön, könsuttryck, könsidentitet, funktion, tro och ålder har möjlighet att använda och känna sig trygga med att byta om. Det kan exempelvis handla om att skapa separata duschar med dörrar samt omklädningsbås. Förvaltningen vill därtill undersöka möjligheten att använda sig av någon form av modul, samma lösning för alla, vid utveckling av omklädnings- och förrådsbyggnader på idrottsplatserna. Dessa ska kunna användas av både föreningsliv på platsen (omklädningsrum, förråd) och av en allmänhet (förvaringssskåp, vatten, toalett) som vill aktivera sig på idrottsplatsen eller i närområdet.

Fritidsnämnden har lokaler för sin verksamhet inom sektionen Hantverk/Mark. Dessa lokaler ligger på Malmö stads verksamhetsområde på Augustenborg. Lokalerna består av personallokaler (omklädning, mötesrum, kontor, matsal) samt garage för fordon samt verkstad. Fordonen är främst traktorer. Förändringar i området medför att dessa lokaler kan behöva avvecklas och då ersättas med nya lokaler (uppskattningsvis från 2025).

Rekreationsområden (Bulltofta, Torup och Limhamnsfältet)

Parker och rekreationsområden utgör viktiga utrymmen för både föreningsorganiserad och självorganiserad träning som löpning, promenad, gruppträning men även andra meningsfulla fritidsaktiviteter som lek, naturupplevelser, kunskapsinhämtning och gemenskap. Det är viktigt att större grönområden utvecklas när staden växer. Det här bekräftas också i Malmös miljöprogram 2021–2030 och målet om att öka utbudet av och tillgången till gröna och blå miljöer i Malmö. Enligt miljöprogrammet ska gröna och blå miljöer ha hög biologisk mångfald och bidra till god hälsa, livskvalitet och ekosystemtjänster i ett växande Malmö.

Nämndens rekreationsanläggningar (med fokus på till exempel Bulltofta) behöver och ska i ett nutidsperspektiv göras mer tillgängliga och attraktiva för fler malmöbor. Fritidsnämnden har ansvar för en begränsad del av Bulltofta, resten ansvarar tekniska nämnden för. Avseende ändamålsenlighet och utveckling av rekreationsområdena ser nämnden ett behov av att det finns en samsyn mellan involverade aktörer. Under 2022 har en samverkansgrupp bildats för att utveckla fritidsförvaltningens och fastighets och gatukontorets samarbete kring Bulltofta rekreationsområde. Tanken är att använda Bulltofta som modell för samverkan för resten av staden. Det finns behov av att fortsätta utveckla och höja standarden på Bulltofta motionscenter och kringliggande aktivitetsytor för att dessa ska bli mer ändamålsenliga.

På Torup har fritidsnämnden ansvar för friluftsgården och närmiljön, utegymmet och skötsel av alla löparspår medan tekniska nämnden ansvarar för parkering och övriga fastigheter. Både tekniska nämnden och fritidsnämnden arbetar utifrån att Torup är en besöksanläggning något som skapar bra förutsättningar för samarbete och att hitta ett gemensamt långsiktigt mål.

Nämnden har inventerat Torup och Bulltofta rekreationsområden utifrån tillgänglighet. Inventeringen visade bland annat på behov av kontrastmålningar, ledstråk och bättre skyltar samt att både utegymmet och lekplatsen i nuläget är otillgängliga. Inventeringarna ska beaktas i utvecklingsarbetet. Även här blir

samverkan särskilt viktig eftersom fritidsnämndens möjlighet att göra förändringar i stort är begränsad till det som går att förändra i byggnaderna. Utvecklingen av nämndens rekreatiomsområden ska se till olika gruppers behov och önskemål för en sådan yta. Arbetet med att göra rekreatiomsanläggningarna mer tillgängliga och attraktiva bör, förutom bättre förbindelser, även inkludera trygghetsskapande insatser som belysning och möjlighet till gruppträning. Ur ett hållbarhets- och tillgänglighetsperspektiv behöver även möjligheten att ta sig till nämndens rekreatiomsanläggningar utan bil förenklas. Enligt fritidsförvaltningens brukarundersökning som gjordes på Torup 2019 angav 81 % av de svarande att de enbart använder bil som färdmedel för att komma till Torup. Tekniska nämndens beslut om att sätta fler bussar till Torup är ett steg i rätt riktning, men fler insatser behövs. Fritidsnämnden har även noterat en ökad efterfrågan på laddningsstolpar för elbilar. Det finns även behov av en cykelstation med pump för att underlätta för de många besökare som tar sig till Torup med cykel.

På Limhamnsfältet vid Ribersborgsstranden finns en öppen anläggning på allmän plats med flera olika idrottsplaner, löpspår och öppna ytor som kan användas av föreningar och allmänhet. På Limhamnsfältet kan man spela baseball, cricket, rugby, fotboll och australiensk fotboll. Det finns också paddockar för hästverksamhet. Limhamnsfältet används mer och mer av föreningar som en idrottsplats vilket ställer större krav från föreningar på servicefunktioner på platsen, t ex tillgång till vatten, förråd och toaletter.

Röster från Ung i Sommar

Föreningen Tillsammans i förening anställde under sommaren 2020, 400 Ung i sommarpraktikanter mellan 16–18 år. Cirka 200 av dessa ungdomar arbetade under en utbildningsvecka som genomfördes på Malmö Arena Hotel i juli 2020. Fritidsförvaltningen fick möjlighet att träffa 160 ungdomar uppdelat på fyra grupper torsdagen den 16 juli och ställa frågor kring lokalbehovsplanen och utveckling av aktivitetsytor. Syftet var att få in ungas perspektiv på hur förvaltningen kan förbättra olika ytor i Malmö och göra dessa tillgängliga för fler. Ett tema som diskuterades baserades på resultaten från Ung livsstilsundersökningen (2019/20) som visade att många unga vill att staden satsar på naturområden. Under dialogen gavs olika förslag på hur staden skulle kunna förbättra parker/grönområden och göra dessa mer tilltalande. Bland annat efterfrågades bättre möjligheter att mötas i parken (fler sittplatser, bänkar och bord men även möjlighet samlas kring mat genom grillplatser, kiosker och caféer). Även fler aktiviteter och aktivitetsytor för unga efterfrågades liksom möjlighet att låna från fritidsbanken när man är i parken. Andra förslag kretsade kring parken som en plats med kontemplativa möjligheter där stora gungor, hängmattor eller en fruktträdgård med ljusslingor skulle kunna skapa platser där man ”bara kan vara”. Under dialogen lyftes även upplevelser av att stadens parker ofta är skräpiga med överfulla papperskorgar. Dessa synpunkter beaktas även i förvaltningens utveckling av aktivitetsytor.

Stadionområdet

I maj 2019 godkände kommunfullmäktige Planprogram för Stadionområdet (Pp 6048). Planprogrammet beskriver bland annat hur de av fritidsnämnden beskrivna framtida funktionerna inom stadionområdet kan få plats. Programmet utgår ifrån att Malmö Stadion rivs och föreslår en utbyggnad på området i tre etapper. Under 2021 färdigställdes nya lokaler för idrottsgrundskola och sporthall. Etapp 2 och 3 innefattar en multihall med bland annat en fullstor fotbollsplan, konceptbostäder/kontor, fotbolls- och fridrottsarena, simarena, gymnastikhall för gymnastikidrotterna samt en kombinerad is- och bowlinghall.

Kommunfullmäktige har beslutat att etapp 2 och att fortsatt planering av etapp 3 ska genomföras. Fritidsnämnden kommer i utvecklingsarbetet att bidra med kunskap om hur stadionområdet kan utvecklas för att uppnå den fastställda verksamhetsidén för stadionområdet. Verksamhetsidén bygger på de tre grundläggande verksamhetsområden inom stadionområdet: idrottsskolornas verksamhet, föreningarnas (främst elitföreningar) verksamhet samt evenemangsverksamhet. Dessa tre verksamhetsområden kompletterar och stöder varandra till en helhet som gör stadionområdet till en unik plats i Sverige. I denna verksamhetsmiljö utvecklas unga idrottsutövare från skolklass till världsklass. Elitföreningar och förbund hittar sin hemvist tillsammans med likasinnade där de kan kombinera elitträning och stora publikmatcher. De väl fungerande publika anläggningarna kan hysa föreningars och andra aktörers arrangemang och event vilket skapar en nytta för föreningar och staden i övrigt. Utvecklingsprojekten inom etapperna inom planprogrammet syftar till att stödja och möjliggöra denna verksamhetsidé för stadionområdet.

Ett fjärde utvecklingsområde är att göra stadionområdet mer öppet för fler aktiviteter genom att anlägga aktivitetsstorg och andra aktivitetsplatser. Så har redan skett i etapp 1 där idrottsgrundskolans skolgård är utrustad med flera olika möjligheter till fysisk aktivitet och rörelse, t ex genom klättring på boulders.

Stadionområdet kan vara fullt utbyggt till år 2030, men det kräver ett omfattande planeringsarbete med områdets olika aktörer samt andra externa aktörer. Investeringsbehovet kommer att vara stor under senare delen av 2020-talet. I etapp 2 planeras för en ny inomhushall för fotboll mm, driftverksamhetens lokaler, mobilitetshus, verksamhetslokaler och kontor. Detta görs till stor del med externa aktörer som presumtiva ägare och investerare men med Malmö stad som hyresgäst med rådighet över primära lokaler. I etapp 3 planeras för ombyggnation av Malmö stadion (friidrott- och fotbollsänläggning), en ny simhall, en ny ishall, en gymnastikidrottshall, en bowlinghall samt rivning av Kombihallen.

Stadionutvecklingen handlar i dagsläget (utöver planeringsarbetet i etapp 2 och 3) framför allt om att utveckla befintliga anläggningar. Fritidsnämnden ser ett behov av att i större utsträckning beakta hur staden ska ta hand om befintliga anläggningar för att det ska bli i harmoni med det nya. Anläggningar som planeras kommer att brukas i många år till. Inom området finns exempelvis ett behov av förbättrade publik- och evenemangsmöjligheter i befintliga byggnader. Som ett led i det här arbetet har en breddning av Baltiska hallen beställts som kommer vara klar 2022. Baltiska träningshallen kan förses med en större läktare. En förstudie har gjorts avseende möjligheterna att bygga om Athleticum (friidrottsanläggning inomhus) så att den har en 200 meters löparbana med 6 banor i stället för som idag 4 banor. Stadionhus A mellan vid Stadiongatan (mellan plan 9 och 10) planeras att byggas om till fler omklädningsrum och föreningslokaler för Malmö Fotboll Förenings ungdomsverksamhet.

Inom stadionområdet finns det många större verksamma föreningar som är viktiga för områdets utveckling. Bland annat MAI, SK Skrinnaren, och MFF. Malmö Fotboll Förening äger stadionområdets största anläggning (Eleda stadion) som omfattar ett flertal olika verksamheter (skollokaler, kontor för företag, konferensanläggning, idrottsanläggningen för fotboll, restaurang och MFF shopen). De bedriver en omfattande verksamhet på områdets fotbollsplaner och kommer i framtiden att behöva ytterligare fotbollsplaner för att kunna bedriva sin verksamhet på stadionområdet. En avsiktsförklaring som tar upp dessa och fler perspektiv är upprättad mellan Malmö stad och Malmö FF.

Ishall

Under hösten 2021 genomfördes en utredning av *qb3 projekt* på uppdrag av fritidsförvaltningen. Utredningen skulle se över de befintliga ishallarnas skick, energiförbrukning och livslängd. Utredningen skulle därtill undersöka malmöbornas behov av ishallar och då särskilt beakta ett genus-, tillgänglighets- och hållbarhetsperspektiv. I utredningen framkommer att de befintliga ishallarna är i godkänt skick. Det finns behov av renovering men ingen anläggning behöver rivas och/eller byggas om de närmaste 15 åren. Därtill framkommer att efterfrågan på tider är hög från isföreningar (framför allt ishockey och konståkning). Befintliga ishallar i Malmö har mycket höga belägningsgrader. Utredningen visar också på ett ojämnt nyttjande av befintliga isytor (killar är överrepresenterade) samt att grundskolan använder de för skolan reserverade tiderna i ishallarna i liten utsträckning. Det innebär att det finns outnyttjad tid under dagtid. Allmänhetens efterfrågan på isyta undersöks inte, men det konstateras att allmänheten inte har tillgång till många tider i ishallarna.

Isföreningarna i Malmö aktiverar i stor utsträckning barn och unga som inte är folkbordförda i Malmö. Detta innebär att ishallarna också nyttjas av invånare från Malmös grannkommuner, i vissa verksamheter upp till 50 procent av deltagarna. Vid eventuell utbyggnad av specialidrottsanläggningar som ishallar ska ett regionalt perspektiv, innehållande en bedömning om utbyggnad av samma sorts anläggningar i grannkommuner, beaktas. Ishallar planeras att byggas inom närtid i Landskrona och Trelleborg. Flera kranskommuner har inga planer på att bygga ishallar. Det går inte att hindra invånare från andra kommuner att delta i Malmös föreningsliv. Föreningar får inte kommunalt aktivitetsstöd för personer bokförda i andra kommuner. Eftersom flera verksamheter som bedrivs i ishallar har ett regionalt, och ibland nationellt, upptagningsområde måste dessa utöver tas med i beräkningen av framtida behov av ishallar i Malmö. De regionala och de därtill hörande ekonomiska frågorna får hanteras i regionalpolitiska sammanhang.

Fritidsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att utifrån ishallsutredningen som genomfördes av *qb3 projekt* utreda förutsättningarna att bygga en ishall tidigare än 2027. Stadsbyggnadskontoret ser över möjligheten till en lokalisering till ytterligare en ishall.

Inom planprogram för stadionområdet, etapp 3, finns som nämnts en ny ishall planerad med färdigställande ca 2028-2029.

Förutom ovan beskrivna nya ishallar behöver fortsatt planering göras för ytterligare en ishall i Malmö om ca 10-12 år.

Även vid utveckling av ishallar blir frågan om yteffektiva och multifunktionella anläggningar som i större utsträckning möjliggör för olika aktivitetstyper viktig. Ishallarna behöver göras attraktiva och användarvänliga för fler än isidrotterna. Utvecklingen ska beakta ett jämställdhets- och tillgänglighetsperspektiv samt vad som efterfrågas av nämndens särskilt prioriterade målgrupper.

Ridanläggning

I den ridskoleutredning som förvaltningen genomförde 2011 förespråkas att det kan behövas fem kommunala ridanläggningar för att möta behovet när Malmö växer. I dagsläget finns fyra kommunala anläggningar. Enligt utredningen från 2011 låg etablerandet av en ny femte ridanläggning längre fram i tiden, 10–20 år eller mer. Enligt utredningen skulle 4–6 hektar mark behöva reserveras i översiktsarbetet för en ny ridanläggning. I utredningen föreslås också att ridanläggningen placeras i nordöstra Malmö eftersom det inte finns någon annan ridanläggning i den här delen av staden.

Ridning tillhör tillsammans med ishockey de två idrotter som kostar mest att utöva (avgifter och utrustning). Ridföreningarna i Malmö aktiverar många barn och unga som inte är folkbordförda i Malmö. Förvaltningen ser behov av en ny utredning för att undersöka behovet av fler ridanläggningar inom den närmsta 15-årsperioden. Utredningen ska undersöka möjligheten att utveckla befintliga anläggningar och öka kapaciteten på dessa för att möta ett eventuellt behov. Vid utveckling av ridanläggningar ska vidare ett miljöperspektiv beaktas. Det kan exempelvis handla om att i linje med handlingsplan för utfasning av gummigranulat se till att gummi- eller kabelflis inte används i ridanläggningar. Sådant material räknas som avfall.

Anläggning för Radioflygsällskapet

Malmö Radioflygsällskap arrenderar en fastighet av förvaltningen för att bedriva sin verksamhet. Under 2022 finns det risk för att fastigheten kommer att beläggas med flygförbud. Fritidsförvaltningen har via Lope beställt en ny fastighet för att flytta sällskapets verksamhet. Fastighets och gatukontoret söker nu efter en ny fastighet för ändamålet.

Pågående eller kommande utredningar

- Gymutredning (utredning pågår). Utredningen undersöker tre spår, dels ungdomsgym i anslutning till befintliga anläggningar, dels ”ungdomskort” med subventionerade priser på befintliga gym, dels föreningsdrivna gym för unga.
- Utredning av ersättningsanläggning av Rosengårds sporthall (utredning pågår).
- Fotbollsutredning (hösten 2022) är en utredning om fotbollens förutsättningar i Malmö. Utredningen kommer även att undersöka futsalverksamhetens behov.
- Kampsportsutredning (hösten 2022). Utredningen ska undersöka kampsporternas villkor i Malmö och verksamheternas framtida behov av till exempel lokaler och stöd.

Utredningsbehov

- Behov av servicelokaler (omklädning, förråd på befintliga idrottsplatser) behöver utredas.
- Motorstadion kommer inte kunna ligga kvar enligt förslag till ny översiktsplan. Planerad utbyggnad av bostäder skulle påverkas negativt av buller från verksamheten. Vad ytan som kommer att ersätta denna kan användas till behöver utredas. Utredningen bör också omfatta det framtida behovet av en motoranläggning i Malmö och om en sådan överhuvudtaget kan placeras inom Malmö stads gränser. En motoranläggning är en regional samverkansfråga.
- Hur Malmö IP Arenan kan utvecklas som elitarena i framtiden behöver utredas. En utredning behöver göras för att förstå hur anläggningen behöver utvecklas för att kunna kvarstå som en elitarena för damers och herrars fotbollsverksamhet i svenska och europeiska tävlingar och matcher. Särskilt ska utredas hur anläggningen lever upp till FC Rosengårds damverksamhets behov av en modern och funktionell anläggning för föreningens ordinarie verksamhet, inkluderat arbetsplatser, föreningsutrymmen, idrottsutrymmen, kringutrymmen vid tävlingar (media, doping, samlingar, VIP mm), träningsutrymmen (även inomhusutrymmen för kompletterande träning), servicefunktioner och omklädningsrum.
- En utredning behöver göras om Athleticums (inomhusanläggning för friidrott och dess tävlingar) framtida utveckling och placering.
- Cricketens behov och lokalisering behöver utredas. En utredning behöver göras för att förstå behov och lokalisering av idrottens ytkrävande anläggningar. Dagens planer finns på platser som inte möjliggör en utveckling av anläggningarna (Limhamnsfältet och cirkusplatsen på Bulltofta). Dessa platser saknar grundläggande faciliteter som omklädning, toaletter, tillgång till vatten och el, samt förråd för idrottsverksamheten. På sikt behöver den växande cricketsportens behov tillgodoses på en mer anpassad idrottsanläggning. Det behöver utredas var en sådan kan anläggas och om hur cricketsamfundet kan vara med och finansiera en sådan utveckling.
- Behovet av ridanläggningar, liksom möjligheten att utveckla befintliga anläggningar för att möta ett eventuellt behov, behöver utredas. En utredning ska också undersöka om befintliga anläggningars placering i staden är förenliga med övrig stadsutveckling.
- Bågskyttebanan (Ribersborg): Denna anläggning omfattar såväl en utomhusbana, en inomhushall och en klubbstuga för bågskytteverksamheten. Anläggningen omfattar ca 18 000 kvadratmeter och med tanke på trafik, vindförhållande och personer som rör sig i området är placeringen inte längre optimal för en bågskyttebana. Det bör utredas var en bågskyttebana kan placeras i Malmö samt vilka aktivitetsmöjligheter som på sikt kan utvecklas på platsen. Utökade aktivitetsmöjligheter skulle vara till stor nytta för de boende i Limhamns sjöstad, övriga västra Malmö och staden i sin helhet.

Nämnden bevakar

Padelporten har varit en kraftigt växande verksamhet i Malmö och hela Sverige. På senare år har flera anläggningar med padelbanor i Malmö tillkommit. En del anläggningar är nybyggda medan andra har använt redan befintliga byggnader och lokaler. Det finns 65 banor i Malmö, Malmö stad äger fyra padelbanor (samtliga på Hyllie sportcenter) resten är privatägda. Utövarna av Padel är oftast inte föreningsanknutna, padelporten har en hög andel självorganiserad verksamhet. En utredning om padelporten i Sverige har sammanställts av studenter på Malmö Universitet. I den konstateras bland annat att den totala padelverksamheten i landet är på väg ner och att hallägarna nu är i en fas att ompröva sin affärsidé. En väg att gå är att utöka möjligheten för barn och unga att få tillgång till bra tider till vettiga priser. På så vis skulle föreningsverksamheten (och därmed Malmö stads intressen) på sikt komma att öka. Fritidsnämnden bevakar utvecklingen inom padelverksamheten.

Nyttjandegrad och effektiviseringspotential

Sedan den nya lokalförsörjningsorganisationen trädde i kraft i Malmö stad under 2020 har respektive nämnd, som en del i sitt reglemente, i uppdrag att säkra att de egna lokalerna nyttjas resurseffektivt.

För fritidsnämnden handlar arbetet med att säkerställa ett effektivt lokalutnyttjande i stor utsträckning om ökad multifunktionalitet och flexibilitet, samlokalisering och samnyttjande samt ett aktivt deltagande tidigt i processen i stadens utbyggnadsplanering. För att säkerställa ett effektivt lokalnyttjande i Malmö stad är det vidare viktigt med en ökad transparens mellan nämnderna i det material som utgör underlag i stadens utbyggnadsplanering, exempelvis konkreta bostadsprojekt som är aktuella och tidig tidssättning som möjliggör en ändamålsenlig lokalbehovsplanering.

Majoriteten av nämndens anläggningar samnyttjas med grundskolan och för fritidsnämnden blir fungerande samverkan med grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden särskilt viktigt för att säkerställa ett resurseffektivt nyttjande. De sporthallar och gymnastikhallar som byggs i samverkan med grundskoleförvaltningen styrs till viss del av skolornas lokalprogram. Nämnden ser utvecklingsmöjligheter och effektiviseringspotential avseende samnyttjande av skolans övriga lokaler och skolgårdar. Dessa skulle i större utsträckning kunna användas efter skoltid till fritidsaktiviteter. Mer specifikt skulle skolgårdar i större utsträckning kunna användas till träning (både självorganiserad och föreningsdriven).

Fritidsnämnden ser också behov av framtagande av IT-verktyg som möjliggör en överblick av stadens lokaler och vilken kapacitet de har utifrån olika verksamhetsperspektiv. Detta skulle bidra med ett viktigt verktyg för förvaltningarna att förverkliga den effektiviseringspotential som finns inom staden genom att skapa en möjlighet att analysera och belysa vilka konkreta geografiska områden som behöver prioriteras i lokalplaneringsarbetet.

Nämnden ser därtill hur ökad regional och/eller kommunal samverkan avseende mer specifika idrottsanläggningar, friluftsliv och större naturområden kan bidra till ett mer effektivt nyttjande.

Simytor

Fritidsnämndens simanläggningar Hylliebadet och Oxievångsbadet har överlag öppet från morgon till kväll. Rosengårdsbadets utomhusbassäng, Segevångsbadet och Lindängsbadet är öppna för allmänheten under sommaren. Rosengårdsbadets inomhusbassäng (25 meter) används enbart av föreningar, simskolor och skolsim. Simhallsbadet är tillgängligt för allmänhetens motionssim endast på vardagsförmiddagar.

Antalet besök per år på Hylliebadet har kontinuerligt ökat sedan öppnandet och badet hade under 2019 drygt 350 000 besök. Under 2020 och 2021 påverkade coronaviruspandemin antalet besökare negativt på nämndens samtliga simanläggningar. Under 2021 hade Hylliebadet drygt 139 000 besök. Badet hade stängt för allmänheten från och med november 2020 till augusti 2021. Innan pandemin nådde Hylliebadet sin maxkapacitet regelbundet. Antalet besök på Oxievångsbadet sjönk 7–8 % i samband med Hylliebadets öppnande och har sedan dess legat på runt 60 000 besök årligen. Under 2020 hade Oxievångsbadet runt 40 000 besök och under 2021 runt 26 000 besök. På Oxievångsbadet är könsfördelningen i stort sett helt jämn, och på Hylliebadet är andelen kvinnor drygt 40 %.

Sporthallar, gymnastiksalar, idrottsplatser och specialidrottsanläggningar

De bokningsbara verksamhetsytornas kapacitet mäts och bedöms utifrån antalet timmar som är tillgängliga för föreningar och andra brukare. Verksamhetsytornas bokningsgrad används som ett mått på hur pass effektivt ytorna används. Bokningsgraden tas i första hand fram för vardagskvällar eftersom det primärt är under dessa tider som ytorna används för träningsverksamhet. På helgerna, då ytorna i första hand används för matcher och tävlingar, har ytorna generellt en lägre bokningsgrad. Det beror till stor del på att lag som spelar matcher spelar både hemma och bortamatcher och att många verksamheter som deltar i tävlingsspel har svårt att träna på helger. På dagtid på vardagar nyttjar skolan det stora flertalet av anläggningarna.

På vardagar mäter nämnden bokningsgraden från kl. 17.00 fram till dess att respektive anläggning stänger,

vilket anläggningarna generellt gör mellan kl. 21.00-22.00. Det finns stora variationer i bokningsgraden mellan olika typer av verksamhetsytor, men även inom en och samma typ av verksamhetsyta. I tabellen nedan visas den genomsnittliga bokningsgraden för vardagskvällar och helger under respektive verksamhetsytas ordinarie säsong. Utanför ordinarie säsonger är bokningsgraden mycket lägre för samtliga anläggningstyper. En generell uppfattning i kommunssverige är att bokningsgrader runt 80 % eller högre av den bokningsbara tiden får anses som en fullbelagd lokal/anläggning. De ej bokade tiderna utgörs då främst av de senare tiderna på vardagarna eller tider på fredagskvällarna. Dessa tider är svåra att använda för barn- och ungdomsverksamheten. Fredagstiderna kan vara svåra att använda för de lag som spelar matcher på helgerna. Ishallar och sporthallar har bokningsgrader som är över 80 % under ett normalår. Under pandemiåren var bokningsgraderna i inomhusanläggningarna av förklarliga skäl något lägre.

Tabell: inomhusanläggningar ordinarie säsong 2020/2021 (pandemiår)

Objektstyp	Antal hallar/Salar	Bokningsgrad mån-fre 17:00-22:00	Bokningsgrad lör-sön 9:00-18:00
Sporthallar	27	76 %	60 %
Stor gymnastiksal	10	67 %	49 %
Liten gymnastiksal	39	61 %	57 %*
Ishallar	7	74 %**	52 %
Idrottsplatser	30***	70 %	39 % ****

* De flesta små gymnastiksalar är stängda på helgerna.

** Om man inkluderar antalet avbokade timmar i bokningsgraden är den 94%, den stora skillnaden är förmodligen kopplad till pandemin.

*** DR Cricketcenter ingår i dessa 30.

**** Säsongen under pandemiåret 2021.

Det går inte att se några klara mönster kring variationen i bokningsgraden utifrån anläggningarnas geografiska placering i Malmö, det är snarare typen av verksamhetsyta och ytans kvalitet som avgör i vilken utsträckning ytan används. Nyttjandegraden är som högst på så kallade idrottspecifika anläggningar. Eftersom det är större variation på idrotterna som utövas i inomhusanläggningarna (sporthallar, små gymnastiksalar och stora gymnastiksalar) tenderar de att ha en jämnare könsfördelning än ishallar och idrottsplatser där en övervägande majoritet av deltagartillfällena är utförda av killar.

Stadens idrottsplatser har olika typer av verksamhetsytor: konstgräs, gräs, grus och bollfält. Ytorna brukas främst för fotbollsverksamhet, även om andra idrottsformer också förekommer. De mest efterfrågade aktivitetstyperna är konstgräs och gräs. De flesta av de grusplaner som finns på nämndens idrottsplatser har mycket låg bokningsgrad. Antalet grusplaner har minskat under de senaste åren i takt med att nämnden har omvandlat dessa ytor till andra typer av verksamhetsytor. Dessa har bland annat omvandlats till konstgräs, brukshundsklubb, parkeringsyta, genomgångsboende, grundskola och förskola. Som nämnts ovan kommer ytterligare sju grusplaner att omvandlas till konstgräsplaner. Flertalet av de 5 bollfält som bokas via fritidsförvaltningen har en låg bokningsgrad. Samtliga bollfält saknar belysning och är endast brukbara efter 20.00 under ett fåtal månader om året. Det finns anledning att anta att bollfälten och grusplanerna liksom konstgräsplaner används som spontanytor även när de inte är bokade. Konstgräsplanernas bokningsgrad påverkas negativt av att fotbollsserierna har ett uppehåll på flera veckor under ordinarie säsong.

Gräsplaner, konstgräsplaner och nämndens två hybridgräsplaner bokas generellt i mycket högre utsträckning än grusplaner och bollfält. Konstgräs tål dock att nyttjas i mycket större utsträckning än gräsplaner. Konstgräs kan nyttjas cirka 1900 timmar per år och året om, medan gräs enbart kan användas runt 500 timmar mellan april och oktober.

Fritidsgårdar

Fritidsgårdsverksamheten bedrivs på vardagseftermiddagar- och kvällar, helger, samt skollov, med en omfattning på ca 35 timmar per vecka per fritidsgård. Vissa fritidsgårdar ligger nära toppen för hur många besökare de kan ha (Västra Hamnen fritidsgård, Kroksbäck fritidsgård - Lyktan och Rörsjö fritidsgård)

medan andra behöver öka antalet besök för att nå målsättningen som är kopplad till den enskilda fritidsgårdens kapacitet. Kapaciteten är bland annat knuten till storleken på lokalen. Fritidsgårdarna har delats in i tre olika storlekskategorier "liten", "standard" och "stor" lokal:

Liten lokal: Sorgenfri (182 kvm), Västra hamnen (186 kvm), Husie (167 kvm), Kroksbäck fritidsgård - Lyktan (ca 180 kvm), Dammfri (222 kvm).

Standard: Sofielund (280 kvm), Kirseberg (300 kvm), Tygelsjö (300 kvm), Bunkeflostrand (57 kvm + 220 gemensam yta med skolan), Rörsjö (359 kvm).

Stor: Rosengård fritidsgård – Tegelhuset (Bricks + mellanstadiet) (837 kvm), Lindängen (593 kvm), Holma (476 kvm), Nydala (498 kvm), Limhamn (420 kvm), Oxie (485 kvm), City/Storgatan (401 kvm), Lorensborg (450 kvm).

Lokalerna används även som kontor för de anställda under dagtid. Några av fritidsgårdarna (Tegelhuset och Lindängen) används i liten utsträckning av föreningslivet när det inte är fritidsgårdsverksamhet i lokalerna. Här finns kapacitet att öka användandet av lokalerna när det inte är fritidsgårdsverksamhet. Det genomförs för närvarande en kartläggning av vilka fritidsgårdslokaler som kan ingå i prislistan för att förenkla uthyrningen av dessa när de inte är fritidsgårdsverksamhet.

Verksamhets- och kanslilokaler

Det finns ingen strukturerad information över kapacitet och nyttjandegrad avseende samlingslokaler och andra verksamhetsytor, till exempel "klubbstugor" och Föreningscenter, som fritidsnämnden förfogar över. Klubbstugor är ett samlingsbegrepp över byggnader som föreningar hyr (eller i vissa fall själva äger) på framför allt idrottsplatser med kontorslokaler, samlingslokaler, förråd, café, tvättrum mm. Malmö Ideella sköter bokningen av Föreningscenters lokaler. Lokalerna används i första hand som kontor, för utbildning och/eller nätverkande (genom konferenser och möjlighet att ha större möten).

Det finns kapacitet att bättre nyttja lokalerna på till exempel Föreningarnas hus och Föreningscenter under dagtid. Sett till klubbstugorna som nämnden förfogar över används i nuläget de flesta enbart av en förening trots att de skulle kunna användas av två och ibland tre föreningar i en mer flexibel lösning. En del kampsportsföreningar har egna verksamhetslokaler till exempel på Föreningarnas hus och Enighet sportcenter. Det rör sig om lokaler med höga hyror och föreningarna som har verksamhet i lokalerna skulle kunna vara intresserade av att hyra ut dessa till skolidrott under dagarna. Särskilt gymnasieskolan förlägger i större utsträckning idrottslektioner på andra platser än i idrottshallar. Det finns vidare kapacitet under dagtid på Hyllie Sportcenter för skolan och andra aktörer att nyttja lokalerna.

Rekreation

Under 2019 var antalet registrerade besök på Torup friluftsgård och Bulltofta motionscenter drygt 20 000 respektive knappt 60 000 besök, och andelen kvinnor 29 % respektive 25 %. Dessa siffror avser dock endast betalande besökare på gym och/eller bastu och omklädningsrum. Under 2021 hade Torup friluftsgård 4300 besök. Under 2021 hade Bulltofta motionscenter drygt 13 500 besök. På Torups friluftsgård var drygt 30 % av besökarna kvinnor på Bulltofta motionscenter är motsvarande siffra drygt 20 %. En Ecocounter som är placerad i Torup registrerar besökare som går in i skogen vid ett specifikt ställe. Under 2021 har totalt 165 902 besök (ej unika) registrerats. Det här kan jämföras med pandemiåret 2020 då 225 665 besök registrerades och 2019 då 165 598 besök registrerades.

Ridanläggningar

Det finns fyra kommunala ridanläggningar och en privat anläggning i Malmö. De kommunala upplåts till föreningar som ansvarar för drift och underhåll. Det finns ingen strukturerad information över kapacitet på ridanläggningarna. Det finns kapacitet att bättre nyttja de kommunala ridanläggningarna under dagtid.

Bedömning av framtida lokalbehov

Vilka faktorer påverkar nämndens lokalbehov?

Fritidsnämndens lokalbehov och anläggningsutveckling påverkas av malmöbornas efterfrågan på fritidsaktiviteter, ett jämlikhets-, jämställdhets- och tillgänglighetsperspektiv samt ett miljöperspektiv (t ex utfasning av granulat samt minskade energinivåer). Andra viktiga faktorer är andra nämnders planering av sin utveckling (exempelvis grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, kulturnämnden och tekniska nämnden).

Ytterligare faktorer är idrotternas utveckling, ett regionalt perspektiv och föreningslivets behov. Nämnden för dialog med föreningslivet om utveckling och behov gällande anläggningsutveckling. Samtidigt strävar nämnden efter att skapa förutsättningar för rörelse hela livet. I denna ambition är det viktigt att nämndens anläggningar ska kunna vara tillgängliga även för malmöbor som inte är föreningsaktiva. Sett till nyttjande av nämndens idrottsanläggningar kan nämnden se en generell ökning av antalet deltagartillfällen samtidigt som föreningarnas medlemmar inte har ökat i samma omfattning. Det här indikerar att samma medlemmar tränar fler gånger i samma anläggning. Det här ställer vidare frågor om hur lokalbeståndet bäst planeras, fördelas och nyttjas för att komma alla malmöbor till dels.

I Centrum för idrottsforskning rapport *Idrottsanläggningar – idag och imorgon Om behov, tillgänglighet och konkurrerande intressen* (2022) konstateras att kunskapen och forskningen kring anläggningar för idrott och fysisk aktivitet är eftersatt. Det saknas till exempel kunskap om sambanden mellan idrottsytor och idrottsdeltagande, nya idrottsytor behöver inte per automatik innebära ett ökat idrottsdeltagande.

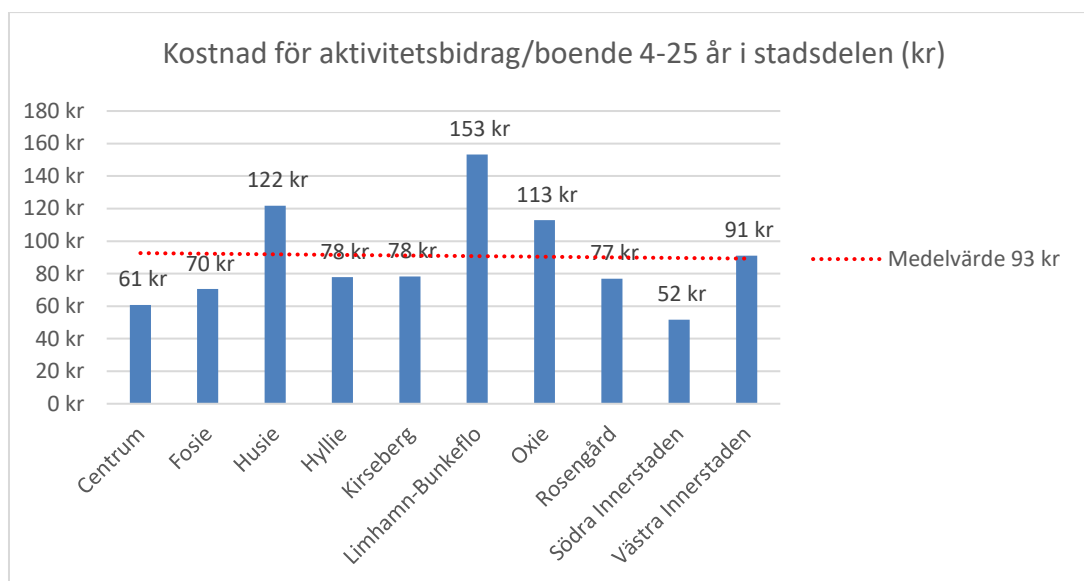
I rapporten lyfts även bristen på systematiska diskussioner över kommungränser om regionala prioriteringar och behov. Olika idrottsanläggningar har olika räckvidd och upptagningsområde. En del idrottsanläggningar, däribland de mer specialiserade för träning och tävling, liksom anläggningar för idrotter med få utövare, kräver ett större befolkningsunderlag än vad som finns i en kommun (till exempel ishallar). Forskarna bakom rapporten menar att det finns en risk att det samlade anläggningsbehovet i en region inte realiserar, om alltför många kommuner väljer att göra liknande prioriteringar (se även Boverkets kartläggning, *Miljöer för idrott och fritid* 2021).

Även möjligheter till små och stora evenemang är viktigt för föreningslivets utveckling och stadens attraktivitet och är ytterligare en faktor som påverkar lokalbehovet. Utöver ovanstående påverkas nämndens lokalbehov, i de fall nämnden hyr anläggningar av privata fastighetsägare, även av fastighetsägares intressen och hyressättningar. Lokalbehovet påverkas också av den privata marknadens utveckling av lokaler och anläggningar inom fritidssektorn.

Barn och ungas levnadsvillkor

Nämnden arbetar för att alla malmöbor ska ha möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid och för att det i staden ska finnas ett brett och varierat utbud så att så många som möjligt kan hitta sin plats utifrån sina intressen. Fritidsnämnden när tillsammans med kulturnämnden 82 % av mellanstadiebarnen, 62 % av högstadieungdomarna och 45 % av gymnasieungdomarna i Malmö varje vecka genom sitt permanenta utbud (föreningsliv, fritidsgårdar, simhall, kulturskola och bibliotek) (*Ung livsstil Malmö* 2021). Studier som Centrum för idrottsforskning (2017) genomfört visar samtidigt att majoriteten av barn och ungdomar i Sverige rör sig för lite och sitter stilla för mycket. Resultaten visar också att skillnaderna är stora mellan olika grupper. Pojkar rör sig mer än flickor. Yngre mer än äldre ungdomar. Vissa är mycket aktiva både i skolan och på fritiden. Andra rör sig nästan inte alls. Ung livsstilstudien (2021) som genomförts i Malmö ger en liknande bild och uppmärksammar, förutom kön och ålder, även hur socioekonomi får betydelse för hur aktiva barn och unga är. Barn och unga som tillhör låg socioekonomisk grupp är exempelvis mindre med i idrottsförening och deltar i mindre utsträckning i det kommunalt subventionerade fritidsutbudet än barn som tillhör hög socioekonomisk grupp. Barn och unga som lever i låginkomstområden är mindre med i idrottsförening och deltar mindre i det kommunalt subventionerade fritidsutbudet. Analyser av fritidsförvaltningens statistik över föreningarnas deltaganderapportering visar samma mönster. Det här får också konsekvenser för fördelningen av nämndens resurser (bidrag och anläggningar). Under 2019 betalade nämnden ut drygt 8 mkr i aktivitetsbidrag för barn och unga 4–25 år. Aktivitetsbidraget betalas ut till bidragsberättigade föreningar baserat på antal deltagartillfällen. I

genomsnitt betalades det under 2019 ut 93 kr per 4–25-åring i Malmö. Diagrammet nedan visar hur resurserna, till följd av ett ojämnt deltagande i föreningsaktiviteter, fördelas ojämnt mellan Malmös stadsdelar. Under 2019 betalade nämnden i genomsnitt ut som högst 153 kr/4–25-åring (Limhamn-Bunkeflo) och som lägst 52 kr/4-25-åring (Södra Innerstaden).

För att även nå individer i stadsdelar som saknar ett starkt föreningsliv, stödjer nämnden till exempel lov- och drop-in-verksamhet. Utöver detta ska tjejer och barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden särskilt prioriteras i nämndens arbete för att fler ska komma i rörelse och ta del av fritidsnämndens resurser. Fritidsnämnden kan inte på egen hand förändra de strukturer som skapar och upprätthåller ojämsställda och ojämlika levnadsvillkor i Malmö. Däremot kan nämnden skapa förutsättningar i den egna verksamheten i samverkan med andra aktörer för en bättre hälsa och meningsfull fritid för alla malmöbor. Aktuell kunskap om levnadsvillkor bland barn och unga i Malmö och övriga prioriterade målgrupper, liksom vad dessa grupper efterfrågar, utgör ett viktigt underlag i ett sådant arbete och påverkar lokalbehovet i såväl utbyggnadsområden som i befintliga områden. Det här relaterar också till ett övergripande arbete med barnkonventionen och åtagandet att involvera och lyssna till barn samt beakta levnadsvillkor inom gruppen barn i planering och beslut som rör barn.

Barn och ungas preferenser

Ung livsstilsundersökningen utgör vidare en viktig utgångspunkt i arbetet med att beakta preferenser kopplat till den prioriterade målgruppen barn och unga. I alla tre stadier har barn och unga fått svara på frågan om vilka idrotts- och fritidsanläggningar som de tycker att Malmö stad ska satsa på. Gym (inomhus) är den typ av idrotts- och fritidsanläggning som flest högstadieungdomar (36 %) och gymnasieungdomar (40%) tycker att staden ska satsa på, följt av simhallar (32 % respektive 29 %) och fotbollsplaner (22 % respektive 21 %). I mellanstadiet tycker flest barn att staden ska satsa på simhallar/badhus (31 %), följt av fotbollsplaner (21 %) och sporthallar (14 %). Skillnaderna är dock stora mellan tjejer och killar i alla tre stadierna. I tabellen nedan visas vilka fritids- och idrottsanläggningar som barn och ungdomar vill att Malmö stad ska satsa på i första hand.

Killar 2019 Mellanstadiet	%	Tjejer 2019 Mellanstadiet	%
Fotbollsplaner	28	Simhallar/badhus	34
Simhallar/badhus	27	Ridanläggning/stall	19
Sporthallar	16	Lokaler för dans	17
Inomhushall för fotboll	15	Klättrväggar	15
Utegym	11	Ishallar	17

Killar 2019 Högstadiet	%	Tjejer 2019 Högstadiet	%
Gym (inomhus)	32	Gym (inomhus)	40
Fotbollsplaner	30	Simhallar/badhus	35
Simhallar/badhus	29	Lokaler för dans	21
Sporthallar	15	Badplatser utomhus med aktiviteter	18
Inomhushall för fotboll	14	Fotbollsplaner	15
Killar 2020 Gymnasiet	%	Tjejer 2020 Gymnasiet	%
Gym (inomhus)	39	Gym (inomhus)	40
Fotbollsplaner	30	Simhallar/badhus	33
Simhallar/badhus	24	Badplatser utomhus med aktiviteter	19
Inomhushall för fotboll	16	Lokaler för dans	16
Sporthallar	15	Motionsspår	14

Högstadielävers preferenser för vad Malmö kommun ska satsa på när det gäller idrotts- och fritidsanläggningar har förändrats obetydligt sedan 2015. Ungdomarna tycker dock i större utsträckning 2019 än 2015 att fritidsnämnden i Malmö ska satsa på gym (inomhus), simhallar/badhus, badplatser utomhus med aktiviteter och ytor för spontanidrott. Stödet för att kommunen ska satsa på fotbollshallar har minskat. Ung livsstil visar att de är ganska stora likheter i vad högstadietjejer och högstadikillar i olika socioekonomiska grupper tycker att Malmö ska satsa på 2019. Ser man till tjejer så är simhallar/badhus, gym (inomhus), badplatser ute, danslokaler och fotbollsplaner (ej socioekonomisk grupp 5) med på fem-i-topplistan i de olika socioekonomiska grupperna.

På frågan om vilken ny aktivitet de unga skulle vilja börja med har flest tjejer svarat att de vill börja med dans i både mellanstadiet (16 %), högstadiet (20 %) och gymnasiet (17%). Bland killar kommer fotboll på första plats i alla tre stadierna (13 % i mellanstadiet, 12 % i högstadiet, 9 % i gymnasiet). I tonåren vill också killar och tjejer i stor utsträckning börja med styrketräning (gym). Högt på killarnas önskemål i alla tre stadierna kommer även basket, boxning och kampsporter. Ridning, fotboll och basket finns i alla tre stadierna högt upp bland tjejers önskemål. Att börja med gymnastik kommer på andra plats bland tjejernas önskemål i mellanstadiet. I tonåren finns inte gymnastik med bland de idrotter som tjejer i stor skala vill börja med. Dessa preferenser behöver tillgodoses för att fler unga ska vara fysiskt aktiva på sin fritid.

Befintligt lokalbestånd, jämlikhet och jämställdhet

Utvecklingen påverkas också av hur det befintliga lokalbeståndet, och tidigare satsningar, har sett ut. Nya och tidigare trender samt idrottsförbundens inriktning och påverkansarbete har stor betydelse för satsningar inom kommunen.

I fritidsnämndens *Idrottsrapport 2022* beskrivs hur offentliga idrottsanläggningar har kommit till, fördelats och använts i Sverige. Den kommunala idrottspolitiken under 1900-talet har legitimerat och finansierat en prestandsidrottsutveckling på bekostnad av kroppsövningar som är mer hälso- och rekreationsinriktade. Som ett resultat av denna utveckling är de offentliga anläggningarnas form och funktion ofta baserade på RF specialidrottsförbunds önskemål om bland annat linjering, mått och ytbeskaffenhet. Detta medför att tävlingsidrotten dominerar när det gäller tillgång till dessa idrottsytor, på bekostnad av hälsoinriktad motionsidrott utan tävlingsinslag. Idrottsrapporten hänvisar till forskare som menar att det i Sverige går att utkristallisera ett antal idrotter som historiskt har fått sina anläggningsbehov tillgodosedda på ett bättre sätt än andra idrotter. Skolidrotten, ett par stora lagbollsporter, simning och under de senaste decennierna även ridsporten har gynnats av de svenska kommunerna i anläggningsfrågor. De föreningar och idrotter som är populära och väl förankrade i lokalsamhället, ofta tävlingsinriktade och lokalt dominerande storklubbar som också är medialt uppmärksammade, har haft större möjligheter än andra att lobba för att få sina behov tillfredsställda. Mindre idrotter med behov av specialanläggningar har generellt svårare att få sin röst hörd. Det här resulterar i att viss fritidsverksamhet, ofta (med) elitverksamhet, prioriteras.

I Riksidrottsförbundets rapport *Över stock, snö och sarg - Anläggningsituationen i Sverige* (2022), som bygger på en undersökning där idrottsföreningar har fått svara på hur de upplever sin anläggningsituation, är det tydligaste resultatet det om föreningars upplevda renoveringsbehov. En av två tillfrågade föreningar upplever ett stort renoveringsbehov på den plats där de verkar. Renoveringsbehovet upplevs lika stort i hela landet, och oavsett om en förening hyr eller äger sin anläggning/plats. Frågan om den generella standarden på förvaltningens anläggningsbestånd och renoveringsbehov av befintliga anläggningar för att standarden på nämndens anläggningar ska hålla en jämn nivå över hela staden är en annan viktig aspekt som påverkar nämndens anläggningsutveckling.

I Centrum för idrottsforskningens analys av idrottens jämställdhet dras vidare slutsatsen att offentligt stöd till föreningsidrott indirekt gynnar killars idrottande eftersom stat och kommun stödjer tävlingsidrott men överläter till medborgarna att själva finansiera sina utgifter för motionsaktiviteter i gym och träningscenter. Det nationella LOK-stödet och det lokala aktivitetsbidraget premierar båda verksamheter med stora grupper och intensiv verksamhet. Detta påverkar bidragets fördelning mellan tjejer och killar, eftersom killar generellt sett är mer representerade i stora lagidrotter medan tjejer i långt större utsträckning finns i individuella idrotter (Idrottsrapporten 2022). Nämnden verkar för ökad jämställdhet både inom de traditionella lagidrotterna och tävlingsidrotten samt genom utveckling av lokaler och anläggningar som möjliggör ett bredare fritidsutbud som kan tilltala och skapa förutsättningar för fler att komma i rörelse. Idrottsrörelsen själva har de senare åren minskat fokus på tävlingsmomentet för de yngre utövarna för att stödja att fler håller sig kvar längre i idrotterna.

Fritidsvaneundersökningar och brukarundersökningar som genomförts i Sverige ger exempel på vilka träningsformer som generellt föredras av kvinnor respektive män. Aktiviteter som aerobics, yoga och dans föredras generellt av kvinnor medan aktiviteter i offentliga idrottshallar, utomhus på fotbollsplaner och i spår och leder generellt föredras av män. Simning och styrketräning föredras av både kvinnor och män. De aktiviteter som generellt föredras i gruppen kvinnor organiseras ofta av privata aktörer som också ofta äger eller driver anläggningen där aktiviteten äger rum. Eftersom idrottshallar och fotbollsplaner är de anläggningar som det finns flest av i landet, samtidigt som privata idrottsanläggningar har högre brukaravgifter, sker en indirekt prioritering av männen.

Även inom fritidsgårdsverksamheten är killar överrepresenterade och även här har utrusning som generellt engagerar killar i större utsträckning än tjejer prioriterats. Jämställdhetsarbetet inom fritidsgårdsverksamheten omfattar både verksamhet och lokaler. Sett till utvecklingen av fritidsgårdar har dessa lokalmässigt gått från att under 80-talet vara stora lokaler till att bli mindre, på samma sätt har budgeten till fritidsgårdar minskat. Fritidsgårdar har också blivit färre. I Malmö var antalet fritidsgårdar som drevs i kommunal regi 28 stycken 1990 enligt boken Malmö statistik årsbok 1991. Verksamheten på fritidsgårdarna har utvecklats från att på 70-talet vara aktivitetsinriktad och med ett tydligt förebyggande uppdrag till att ha mer av ett främjande och utvecklande uppdrag där aktiviteterna är ett verktyg istället för ett mål. Detta har i stor utsträckning påverkat lokalernas utformning.

Tillgänglighet

En annan viktig aspekt avseende befintligt lokalbestånd som också påverkar nämndens lokalutveckling är tillgänglighet. Enligt folkhälsomyndigheten har personer med funktionsnedsättning sämre hälsa och livsvillkor jämfört med övrig befolkning. Ohälsan beror bland annat på ekonomisk otrygghet, diskriminering, bristande tillgänglighet och levnadsvanor. Myndigheten för delaktighet (MFD) har i en nationell undersökning uppmärksammat hinder för delaktighet i samhällslivet för personer med funktionsnedsättning. Bland annat beskrivs hur motion får prioriteras bort eftersom mängden färdtjänstresor, assistans eller ledsagning inte räcker till. Enligt Svenska parasportförbundet är ytterligare hinder att man inte får ledsagning för att delta i fritidsaktivitet eller att man inte har möjlighet att ta med sig sitt fritidshjälpmiddel i färdtjänstfordonet. Ett annat hinder kan vara att en motionshall inte är tillgänglighetsanpassad. En förbättrad fysisk tillgänglighet samt att skapa bättre förutsättningar för parasportsföreningar och andra aktiviteter för personer med funktionsnedsättning utgör grundläggande delar i nämndens jämlikhetsarbete och en viktig faktor i anläggningsutvecklingen.

Fritidsnämnden har fram till 2021 ingått i det Vinnova-finansierade projektet Champa Arena tillsammans med Svenska Parasportförbundet och två andra kommuner. Syftet med projektet var att förbättra tillgängligheten på nämndens anläggningar. En inventering av idrottsanläggningar har genomförts utifrån

en inventeringsmall tillsammans med en referensgrupp (personer aktiva i olika parasportföreningar med olika funktionsnedsättningar). Då Parasport Sverige främst har fokus på personer med syn-, rörelse- och intellektuell funktionsnedsättning, inriktar sig manualen huvudsakligen på tillgänglighet kopplat till de behov som dessa målgrupper har. Utöver dessa finns det en rad andra funktionsnedsättningar, såsom hörselnedsättning, astma och allergi samt neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, som alla kräver specifika åtgärder för att göra anläggningarna tillgängliga. När projektet avslutade hösten 2021 hade ca 60 anläggningar (allt från badanläggningar, ishallar, sporthallar, föreningsdrivna mötesplatser och idrottsplatser) inventerats. I och med att ett stort antal inventeringar har genomförts har en prioriteringsstrategi tagits fram för att guida förvaltningen i vilka av alla anläggningar som ska prioriteras i nämndens arbete med tillgänglighetsanpassningar på anläggningarna. Strategin innebär följande prioriteringsordning.

1. Nybyggnationer, ombyggnationer och avtal
2. Anläggningar för evenemang
3. Anläggningar för vardagligt bruk/träning

De anläggningar som 2021 års handlingsplan skulle fokuseras var bland annat Stadions sporthall, FIFH (avtal) FIFH-hallen, Baltiska träningshallen, Malmö isstadion, Walk of fame, Kulladals sporthall, Lindeborgs sporthall, Pilbäckshallen, utomhusbad och rekreationsområden. Dessa anläggningar används av parasportföreningar. Insatser som genomförts på nämndens anläggningar under 2021 inkluderar bland annat installation av trapphiss på Baltiska Bowlinghallen, dörröppnare på fler anläggningar, inköp av liftar och andra vattenhjälpmedel, ny asfalt på Bulltofta Motions tennisbanor. Inventeringarna kommer även att göras tillgängliga för alla malmöbor digitalt under 2022.

För att inte förstärka den obalans och snedfördelning som är en effekt av mer strukturella faktorer arbetar nämnden för att i planering och utveckling av anläggningar och lokaler skapa ytor där man i större utsträckning kan genomföra varierade aktiviteter. Likväl arbetar nämnden för att olika målgruppers perspektiv och behov beaktas vid utformning av dessa anläggningar. Nämnden har redan konstaterat att förändrade fritidsvanor bland barn och unga förutsätter yteffektiva anläggningar som möjliggör olika aktivitetstyper i samma anläggning. Detta behov är också kopplat till ett jämställdhets- och jämlikhetsarbete.

Miljö och hållbarhet

I planeringen av nya anläggningar både i utbyggnadsområden och befintliga områden ska förutom jämlikhet, jämställdhet och tillgänglighet även ett miljöperspektiv beaktas. Utöver utfasningen av konstgräsplaner med granulat, energieffektivisering i befintliga och nya anläggningar och skyfallshantering på fotbollsplaner blir nämndens rekreationsområden och idrottsplatser betydelsefulla områden ur miljösynpunkt. På dessa områden finns ekosystem att ta tillvara och stärka. Ekosystem och ekosystemtjänster är en grundförutsättning för hälsa och välfärd. Ett grönområde, grönska och vatten i staden tillhandahåller ekosystemtjänster som kan ge bättre luftkvalitet (växter renar luft), bättre lokalklimat, bullerdämpning och möjlighet till närodlad mat och naturupplevelser. Större grönområden och skog kan bidra med vattenreglering, kolbindning, pollinering och på så vis motverka klimatförändringar. Hur staden använder mark och vatten, planerar och bygger är centralt för att bevara och utveckla ekosystemens kapacitet att leverera ekosystemtjänster. För att bidra till bevarandet och utvecklandet av ekosystem ska ekosystemtjänster som är relevanta för fritidsnämnden att arbeta med lokaliseras i arbetet med lokal- och anläggningsutveckling. Insatser för att öka den biologiska mångfalden har inletts genom att plantera insektsvänliga perenner, sommarängar, placera ut insekshotell och fladdermusholkar. Bikupor har även satts ut på några ställen. Detta arbete kommer att fortsätta.

Genom sina kustnära anläggningar ska nämnden också bidra till att förvaltandet av havs- och vattenområden sker på ett hållbart sätt samt att utsläpp av föroreningar och avfall minskar.

Vid planering och utveckling av nya och befintliga fritidsanläggningar är vidare framkomlighet, gatubelysning och andra trygghetsskapande åtgärder mellan kommunikation (kollektivtrafik), parkering och själva anläggningen viktiga aspekter både ur ett tillgänglighets- och miljöperspektiv. Trygga, tilltalande

och framkomliga gång- och cykelvägar resulterar inte bara i ökad tillgänglighet. De kan också minska ett upplevt behov hos föräldrar och andra att köra sina barn eller sig själva till fritidsaktiviteter.

I arbetet med att minska miljöpåverkan i staden blir behovet av samverkan mellan olika förvaltningar, och mer specifikt med Stadsfastigheter (serviceförvaltningen), särskilt tydligt. Samverkan bör ske avseende installation av solceller och energieffektivisering i äldre idrottshallar där kranar och duschar (vattenåtgång), uppvärmning och belysning kan ses över. Därtill behöver strukturen för laddstolpar utredas inom fritidsnämndens anläggningar.

Befolkningsutveckling och utbyggnadsstrategi

Med utgångspunkt i målgruppernas preferenser och behov samt befintligt lokalbestånd måste staden planera för nya fritidsanläggningar och lokaler när staden växer och Malmös invånarantal ökar. Befolkningsprognosen tillsammans med stadsbyggnadskontorets kapacitetsberäkningar till översiktsplanens utbyggnadsstrategi utgör viktiga planeringsverktyg. I utbyggnadsstrategin identifieras områden med utbyggnadskapacitet i två etapper: etapp 1 som innebär att detaljplanering ska inledas inom 1–10 år (vilket möjliggör färdigställande senast år 2035), och etapp 2 som innebär att detaljplanering ska inledas om 11–20 år. Stadsbyggnadskontoret gör även uppskattningar av bostadskapaciteten inom områdena, men de utgör endast en fingervisning. Prognoser för byggstarter från stadsbyggnadskontoret och fastighets- och gatukontoret används också för antaganden kring hur den prognosticerade befolkningsökningen enligt befolkningsprognosen fördelas mellan stadens olika delar. Byggstartsprognosen grundar sig i sin tur i befintliga planer, i detaljplaner och, på längre sikt, storstadspaketet och fördjupade översiktsplaner. På det sättet hänger utbyggnadsstrategi och befolkningsprognos ihop, och ger tillsammans en bild av var i staden som nämnden till följd av befolkningsstillväxt behöver satsa under planeringsperioden.

För perioden 2021–2031 förväntas Malmös befolkning öka med 12 procent, vilket motsvarar cirka 42 000 personer. Totalt förväntas Malmö ha omkring 394 000 invånare år 2031 och ökningen är som högst i gymnasieåldern samt bland de som är 80 år eller äldre. Prognosen för 2022 och kommande år visar att befolkningsökningen kommer att vara runt 4000 personer per år, vilket är något lägre än tidigare, främst beroende på minskad invandring.

Gruppen i grundskoleåldrarna (6 - 15 år) förväntas växa med cirka 1 000 personer motsvarande 2,6 % under perioden. Snabbast bedöms ökningen vara i åldersgruppen 16–19 år, där ökningen förväntas vara 32 procent fram till år 2031 (cirka 4 300 personer). Fritidsnämndens målgrupp 4–25 år förväntas öka med 12 procent fram till år 2031 (en ökning med 10 706 personer (varav 48% tjejer och 52% killar)).

Gruppen med de yngsta äldre som är mellan 65–79 år förväntas öka med 14 procent, vilket motsvarar cirka 6 100 personer under perioden. Antalet Malmöbor som är 80 år eller äldre förväntas öka kraftigt under åren 2021–2031 med 29 procent (cirka 4 000 personer) fram till 2031.

Störst beräknas ökningen vara i stadsdelarna Centrum (vilket inkluderar Nyhamnen), Limhamn-Bunkeflo och Hyllie. Limhamn-Bunkeflo växer mycket, men i olika delar av ett till ytan stort område, och inkluderar större delen av Södra Hyllie samt Vintrie.

I översiktsplanens utbyggnadsstrategi beräknas kapaciteten för nya bostäder inom etapp 1 (områden där detaljplanering ska inledas inom 1–10 år) vara särskilt stor i Nyhamnen, Hyllie och Vintrie, Jägersro samt Järnvägsverkstäderna och Östervärn. Utökade behov för möjligheter till fritid och rekreation uppstår också vid omfattande utbyggnad inom redan tätbefolkade områden, såsom Amiralstaden, Holma, Lorensborg samt Hästhagen, Triangeln och Medeon.

Hur ser det förväntade lokalbehovet ut framöver?

För fritidsnämnden handlar behoven framåt inte enbart om lokaler, utan även anläggningar och ytbehov för dessa. Behovsbeskrivningarna i detta avsnitt ska ses som ett komplement till ovanstående nulägesbeskrivning och analys av det befintliga lokalbeståndets ändamålsenlighet och utveckling över tid. Det som presenteras nedan är planerad utveckling utifrån genomförda behovsanalyser (men ännu inte beställda).

Simytor

När Malmös befolkning ökar så ökar också behovet av simytor. Fritidsnämndens behovsanalys beträffande ytor för simundervisning och simträning visar att Malmö, utöver att ersätta Simhallsbadet med en ny simhall på Stadionområdet, är i stort behov av fler simytor. Befintliga simhallar är i blandat skick och nära kapacitetsmaximum. Badet som planeras på Stadionområdet kommer i första hand vara till för skolor och föreningslivet. Utöver det planeras därför en ny simanläggning med en 50-metersbassäng samt tre undervisningsbassänger för simundervisning. Det är ännu inte klart var denna anläggning ska ligga. Befolkningsutvecklingen under den innevarande planeringsperioden, och det fortsatta behovet för skolor att bedriva simundervisning motiverar ytterligare en simanläggning i Malmö under planeringsperioden (om ca 10 år). Detta behov hänger ihop med hur den simanläggning på Stadionområdet (som ska ersätta Simhallsbadet) planeras. Även föreningars verksamhet, den allmänna simkunnigheten samt möjlighet till fysisk aktivitet (rörelse hela livet) utgör grund för att bygga en ny simanläggning i Malmö.

En ny utomhusanläggning bör planeras in i det längre perspektivet. I denna ekvation behöver hänsyn tas till att bättre utnyttja närheten till stränder och hav i Malmö.

Sporthallar och gymnastiksalor

Antalet sporthallar i staden ökar kontinuerligt när nya skolor byggs. Utbyggnaden och behovet av sporthallar och gymnastiksalor är i stort styrt av skolans utbyggnad. Utöver de anläggningar som byggs i de områden där skolorna utvecklar nya lokaler ser nämnden behov sporthallar i Västra Hamnen och Kirseberg, med tidsmässig koppling till grundskolans utveckling i dessa områden. Nämnden ser därtill behov av att renovera Lindängens sporthall för att öka kvalitet och tillföra funktioner.

Om 5–6 år kommer inte grundskolan längre att byggas ut i samma takt som den har gjort de senaste 20 åren, istället kommer gymnasieskolan behöva bygga ut men till skillnad från grundskolan kommer de eventuellt inte att bygga idrottshallar (sporthallar och gymnastiksalor). Det kommer att komma tillfällen då fritidsnämnden kommer förespråka en sporthall utan att gymnasieskolan primärt ser samma behov. En ny sporthall vid Södervärn är under utredning i staden med denna problembild. Samtidigt har gymnasieskolan fler flexibla lösningar för sin idrottsundervisning, exempelvis har gymnasieskolor tidigare bokat in sig i kampsportslokaler. Det här, tillsammans med behovet av platser för självorganiserad fysisk aktivitet (möjlighet till mer flexibel träning) och krav på effektivt lokalutnyttjande, öppnar upp för nya sätt att tänka kring framtida anläggningar för rörelse och meningsfull fritid. Det finns därtill andra dagtidsanvändare som fritidsförvaltningen kan samverka med vid tillskapande av nya sporthallar/fritidsanläggningar, till exempel Malmö Universitet.

Fritidsgårdar

Förvaltningen undersöker ett eventuellt behov av att ompositionera fritidsgårdarna i staden för att följa ungdomars intressen och behov. Förvaltningen ser bland annat över hur utvecklingen av fritidsgårdsverksamheten, genom strategiskt valda platser där fler kan träffas, kan täcka in staden framåt. Som en del av detta undersöks även storleken på fritidsgårdarna. För att möta olika intressen behövs eventuellt större lokaler än i befintlig verksamhet.

Verksamhets-, kansli och samlingslokaler, Sofielunds verksamhetsområde

Fritidsförvaltningen förespråkar samlingslokaler, lokaler som kan användas för föreningslivets aktiviteter och administration, i nya områden. Hela föreningslivets behov, inte enbart idrottsytor, behöver beaktas i utbyggnadsområden samt i och med förtätningen av staden. Den här typen av lokaler i nybyggda område tenderar att bli mycket kostsamma, vilket försvårar för en etablering av föreningar i dessa områden. I ett samarbete mellan fritidsförvaltningen, kulturförvaltningen och stadsbyggnadskontoret ses denna problematik över för att se om går att hitta subventioneringsmöjligheter för föreningslokaler. Ett alternativ skulle kunna vara att kommunala förvaltningar hyr lokaler under en övergångsperiod för att på så sätt

kunna underlätta för nystartade föreningar att etablera verksamhet i dessa områden.

Stadionområdet

Stadionområdet kan vara fullt utbyggt till år 2030, men det kräver ett omfattande planeringsarbete med områdets olika aktörer samt andra externa aktörer. Investeringsbehovet kommer att vara stort under senare delen av 2020-talet. I etapp 2 planeras för en ny inomhushall för fotboll mm, driftverksamhetens lokaler, mobilitetshus, verksamhetslokaler och kontor. Detta görs till stor del med externa aktörer som presumtiva ägare och investerare men med Malmö stad som hyresgäst med rådighet över primära lokaler. I etapp 3 planeras för ombyggnation av Malmö stadion (friidrott- och fotbollsanläggning), en ny simhall, en ny ishall, en gymnastikidrottshall, en bowlinghall samt rivning av Kombihallen.

Stadionutvecklingen handlar i dagsläget (utöver planeringsarbetet i etapp 2 och 3) framför allt om att utveckla befintliga anläggningar. Fritidsnämnden ser ett behov av att i större utsträckning beakta hur staden ska ta hand om befintliga anläggningar för att det ska bli i harmoni med det nya. Anläggningar som planeras kommer att brukas i många år till.

Ishall

En ishall planeras inom stadionområdets utveckling (ca 2028). Fritidsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att utifrån ishallsutredningen som genomfördes av *qb3 projekt* 2021 utreda förutsättningarna att bygga en ishall tidigare än 2027. Stadsbyggnadskontoret ser över möjligheten till en lokalisering av den ishallen.

Förutom dessa planerade nya ishaller behöver fortsatt planering göras för ytterligare en ishall i Malmö om ca 10-12 år. En sådan ishall möjliggör också att inom en 15-årsperiod genomföra en ombyggnation av Limhamns Ishall och Kirsebergs ishall.

Fritidens anläggningar i stadsplaneringen

I den översiktsplan som kommunfullmäktige antog i maj 2018 framgår det att en övergripande prioritering är att Malmö främst ska växa inåt, innanför Yttre Ringvägen. Genom att bygga staden tätare ska resurser sparas. Att det finns bra tillgång till platser för olika typer av fritidsaktiviteter, såväl organiserade inom föreningslivet som för spontanidrott ses som betydelsefullt för staden och dess invånare. Med tanke på förtätningen är det också viktigt att befintliga ytor för fysisk aktivitet och rekreation bibehålls. Ur ett framtidsperspektiv ser nämnden ett behov av att ytor för ytkrävande fritidsaktiviteter (som exempelvis cricket, motionsslingor och annat) i större utsträckning beaktas i den långsiktiga planeringen av staden. Därtill behöver det skapas platser för föreningslivet (inte bara anläggningar utan även verksamhets- och samlingslokaler) i nya områden. I förslaget till ny översiktsplan finns ett antal utpekade fritids- och verksamhetsområden där det finns möjlighet att utveckla ytkrävande anläggningar. Dessa är Fortuna Hemgården, Vintrie och Kvarnby.

Planering för att uppfylla framtida lokalbehov

Lokalplanering

Investeringsplan och inhyrningsplan

Lokal	Verksamhetsstart år	Antal elever	Objektsgodkännande	Intern/extern
Malmö IP Arena, byte konstgräs	2023			Intern
Konstgräs 7 manna Malmö IP	2023			Intern
Nya fotbollsplaner (4)	2023			Intern
Byte konstgräs (4-5)	2023			Intern
Gemensamhetsbastu, Ribergsborgs kallbadhus	2023			Intern
Sporthall 2 Hyllie	2024			Intern
Nya fotbollsplaner (4)	2024			Intern
Byte konstgräs (2-3)	2024			Intern
Ny simhall	2025			Intern
Sporthall 3 Hyllie	2025			Intern
Nydala gymnastiksal	2025			
Nya fotbollsplaner (1)	2025			Intern
Byte konstgräs (2)	2025			Intern
Fritidsgård, Sorgenfri	2025			Intern
Byte konstgräs (2)	2026			Intern
Rosengård sporthall, Rosengårds södra IP	2026			Intern
Omklädningsbyggnad Mellanhedens IP	2027			Intern
Ny sporthall Södervärn/Västra hamnen	2027			Intern
Nya fotbollsplaner (1)	2027			Intern
Byte konstgräs (2)	2027			Intern
Ny ishall i Malmö	2027			Intern
Ny sporthall Nyhamnen	2028			Intern
Ny multihall (Stadionområdet)	2028			Intern (extern?)
Kalkbrottets sporthall	2028			Intern
Nya fotbollsplaner (1)	2028			Intern
Byte konstgräs (2)	2028			Intern
Ny gymnastikidrottshall	2029			Intern

(Stadionområdet)				
Ny isträningshall (Stadionområdet)	2029			Intern
Ny bowlinghall (Stadionområdet)	2029			Intern
Ombyggnad av Athleticum	2029			Intern
Nya fotbollsplaner (1)	2029			Intern
Byte konstgräs (2)	2029			Intern
Ny friidrottsanläggning + Fotboll (ers. Malmö stadion) (Stadionområdet)	2030			Intern
Ny simarena (Stadionområdet)	2030			Intern
Nya fotbollsplaner	2030			Intern
Byte konstgräs (2)	2030			Intern
Nya fotbollsplaner	2031			Intern
Byte konstgräs (2)	2031			Intern
Nya fotbollsplaner	2032			Intern
Byte konstgräs (2)	2032			Intern
Ny simhall i Malmö	2032			
Ny ishall i Malmö	2032-34			

Planerad uppsägning av lokaler

Om nya kontorsbyggnader på Stadion kan användas till förvaltningens huvudkontor kan fritidsförvaltningens nuvarande huvudkontor komma att sägas upp inom planeringsperioden. Det pågår förhandlingar med fastighetsägare av Föreningarnas hus avseende lokaler. I nuläget finns det inga beslut på specifika uppsägningar.

Utveckling av nämndens lokalförsörjningsarbete

Utveckla och fördjupa samverkan och samnyttjandet i planering och utveckling av lokalbeståndet

Fritidsförvaltningen har fört dialog med grundskoleförvaltningen och kulturförvaltningen avseende utvecklingsmöjligheter för samverkan och samutnyttjande av lokaler och anläggningar.

Den långsiktiga lokalplaneringen är en komplex process där samverkan med övriga kommunala nämnder är väsentlig för att skapa samsyn och säkra ändamålsenliga lokaler. Det här blir särskilt viktigt avseende samnyttjande nämnder så som fritidsnämnden, skolnämnderna, kulturnämnden men även med utförande- och tekniska nämnder så som servicenämnden, tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden.

Fritidsnämnden har tillsammans med grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden sedan några år tillbaka genom flera samverkansprocesser och utredningar tagit fram en överenskommelse, modell för nyttjande av idrottshallar samt inriktning beträffande primärhyresgästansvaret. Bedömningen är att denna samverkan och detta nära samarbete nu måste utmynnas i konkreta arbetsformer som möjliggör för fritidsförvaltningen, grundskoleförvaltningen och gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen att i tidigt skede gemensamt planera för kommungemensamma resurser så som idrottshallar och idrottsanläggningar.

Fritidsnämnden anser att det finns möjlighet att utveckla samordningen från stadskontoret avseende planeringen av staden. Nämnden ser ett behov av ett helhetsperspektiv sett till kommunal service och hur denna ska tillgodoses och utvecklas likvärdigt över hela Malmö. Samplaneringen av utbyggnadsområden behöver koordineras i tidigare skede.

Utöver att säkerställa ett effektivt lokalnyttjande av de egna lokalerna så möjliggör samnyttjande av lokaler inom Malmö stad en ökad effektivitet i lokalanvändandet. Det är dock viktigt att förutsättningarna för samnyttjandet är tydliga och att verksamhetsbehoven tas till vara. Berörda förvaltningar behöver komma överens om hur samnyttjandet av stadens lokaler kan se ut. Det finns behov av en harmonisering av befintliga system för uthyrning/bokning av stadens lokaler.

Utveckling av kommungemensamt lokalplaneringsverktyg

Nämnden bedömer att det finns ett stort behov av framtagande av IT-verktyg som enklare kan användas både i planeringsarbetet och för ökad transparens genom att samla uppgifter rörande vilka lokaler staden har och vilken kapacitet de har utifrån olika verksamhetsperspektiv. Syftet med ett sådant IT-verktyg vore att kunna analysera och belysa vilka konkreta geografiska områden som behöver prioriteras i lokalplaneringsarbetet. Detta verktyg kan med fördel kopplas till de befintliga kartverktyg som finns i staden. Nämnden bedömer att detta utvecklingsarbete är kommunövergripande och bör samordnas av den strategiska lokalförsörjningsfunktionen inom stadskontoret.

Rörelsefaktor

Nämnden kommer därtill att fortsätta undersöka hur rörelse kan användas som faktor i stadsutveckling.